

Luchmajor

Núm. 55 - Març 86

de pinte en ample

Preu: 80 Ptes.

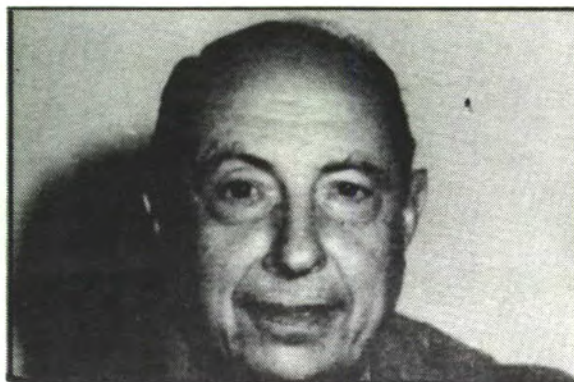
SE'N VA LA RUA I VE L'OTAN

Entrevistes:

**SEBASTIA
CARDELL**

**JERONI
MATEMALES**

★ **ALIMENTACIO**

★ **DROGUERIA I PERFUMERIA**

**DE TOT EN UNA GRAN EXPOSICIO
DE 800 MTS.2**

**GRAN ASSORTIT
OFERTES ESPECIALS**

SUPER DERESA

**EL SUPERMERCAT DE LLUCMAJOR PER A TOTA
MALLORCA**

Revista mensual
Depòsit Legal PM 350-1981
Any V

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Lluçmajor

INFORMACIO I
PUBLICITAT:
Carrer Esperança, 2
(Lluçmajor)

DIRIGEIXEN:
Catalina Font i
Maties Garcies

COL·LABOREN:
Joana Artigues
Francisca Barceló
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Jordi Bayona
Miquel Bezares
Francisca C. Cabot
Francisca Capellà
Miquel Cardell
Joan Clar
Bartomeu Font
Antoni Garau
Catalina Garau.
Coloma Julia
Antoni Llompart
Miquel Mascaró
Miquel Monserrat
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Sebastià Rubí
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Joan Socias
Arnau Tomàs
Pere F. Torrents
Francesc Verdera

SECCIO ESPORTIVA:
Coordinador:
Joan Quintana

Col·laboren:
Joan B. Garau
Jaume Manresa
Bernat Vadell

FOTOGRAFIES:
M. Clar
Fermín
C. Julià
Mut Fotos
Antoni Monserrat
Antoni Oliver

IMPRIMEIX:
Edicions Manacor S.A.
Ronda del Puerto, 60

El pensament de la
Revista s'expressa només a
través de l'Editorial

Proposta d'Editorial Conjunt

El II Congrés Internacional de la Llengua Catalana

La presentació pública del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana i la constitució del Consell d'Entitats Promotores de les Illes Balears celebrades a Manacor el passat dia 2 de febrer, han encetat les activitats que tot al llarg de 1986 es realitzaran a Mallorca entorn de la llengua catalana.

A 80 anys del I Congrés promogut i inspirat per Mn. Antoni Ma. Alcover com a inici de la tasca fixadora de la normativa gramatical, el present II Congrés té per objecte centrar-se en l'estudi de l'ús social de la nostra llengua. Es, per tant, un Congrés de sociolingüística. Un total de set àrees científiques en centraran el debat al llarg de tots els Països Catalans: Plantejaments i processos de normalització lingüística (Lleida), Lingüística social (Palma), Mitjans de comunicació i noves tecnologies (Perpinyà), Llengua i Dret (Andorra-Barcelona), Ensenyament (Tarragona) i Història de la Llengua (València).

Al costat d'aquestes sessions de convocatòria especialitzada i més aviat restringida, una munió d'actes de caire més popular i divulgatiu són a punt de celebrar-se per totes les terres de parla catalana. Tant en un cas com en l'altre del que es tracta en definitiva és de reivindicar —com resumeix el lema del Congrés— el dret de "viure en català, oberts al món".

Dins una societat tan mancada d'esperit combatiu per aconseguir que la nostra llengua esdevengui l'idioma d'ús normal i generalitzat per a qualsevol àmbit i funció, la celebració d'aquest II Congrés Internacional i totes les activitats paral·leles que poden envoltar-lo, ens sembla una ocasió propícia per a enfortir la feble i malmenada consciència lingüística dels mallorquins.

Des del nostre caràcter de publicacions acostades al poble, i d'acord amb les resolucions del nostre I Congrés que proclamen que:

1a.- La Premsa Forana de Mallorca assumeix la funció que li correspon en l'empresa de normalització lingüística del nostre poble. Les publicacions que la integren s'esforçaran, en la mesura de les possibilitats de cadascuna, a aconseguir en un futur com més pròxim millor l'ús de la llengua catalana com a vehicle normal i habitual d'expressió, i al mateix temps mantendran una línia de contingut encaminada a orientar la consciència dels lectors cap a un més gran respecte envers de la llengua pròpia, evitant tot allò que puga mantenir els prejudicis que la són contraris i la desinformació respecte del seu origen i identitat.

2a.- La Premsa Forana és conscient del paper que pot representar en l'establiment d'una tradició de bon llenguatge periodístic, que només un llarg temps de normalitat pot consolidar. En conseqüència, procurarà usar un llenguatge correcte, senzill i natural que tanga un màxim de possibilitats d'anar imposant-se com a model a seguir.

3a.- Les ajudes de caràcter econòmic destinades a afavorir la normalització lingüística que les publicacions puguin rebre a través de l'Associació sean repartides, de manera proporcionada a la presència efectiva del català a les pàgines d'aquelles, d'acord amb uns criteris de computació que s'establiran a tal fi.

La Premsa forana fa pública la seva adhesió al II Congrés Internacional de la Llengua Catalana i es reafirma en la voluntat de treballar, enmig d'un panorama profundament castellanitzador de molts de mitjans de comunicació illencs, per un ús normal i correcte del català a Mallorca.

A.P.F.M.

NOTICIES LOCALS

ACTIVITATS DE L'ASSOCIACIÓ TERCERA EDAT

El passat dia 17 de Febrer va tenir lloc a l'Associació de Pensionistes, Jubilats i Tercera Edat de Lluçmajor, del carrer Sant Joan, 7, una xerrada-col·loqui sobre l'augment de les pensions a càrrec de Tomás Campaner, cap del grup Departament de Pensionistes.

I seguint el seu programa d'activitats es realitzarà una excursió el dia 8 de març a les "Rutes del Nord" (Port de Pollença i Can Picafort); dinar serà a Son Sant Martí amb el menú d'arròs brut, escalop, gelat, aigua, vi, cafè i licors.

La sortida serà a les 8,30 al carrer del Born, i el preu total per persona és de 1.100 ptes.

REUNIO DE LA GERMANDAT DE DONANTS DE SANG

El passat dia 13 de fe-

brer va tenir lloc a la Sala d'Actes de l'Ajuntament una reunió de la Germandat de Donants de Sang, que comptà amb la presència del Sr. Gistau, membre de la Junta Rectora i del Dr. Moncunill.

Després de la projecció d'unes diapositives es va donar pas a un col·loqui en el qual participaren la majoria dels assistents.

Cal dir que l'acte tengué unes repercussions favorables, ja que en les extraccions efectuades l'endemà es notà una major afluència de donants que en d'altres ocasions.

REFORMA DE LA CARRETERA DE S'ARENAL

El present croquis correspon al traçat previst per a la carretera S'Arenal-Lluçmajor segons el pla d'amillorament realitzat pel MOPU. Aquest projecte s'ha inclòs recentment en el conveni firmat entre el Ministre d'Obres públiques, Sr. Sáez de Conscu-

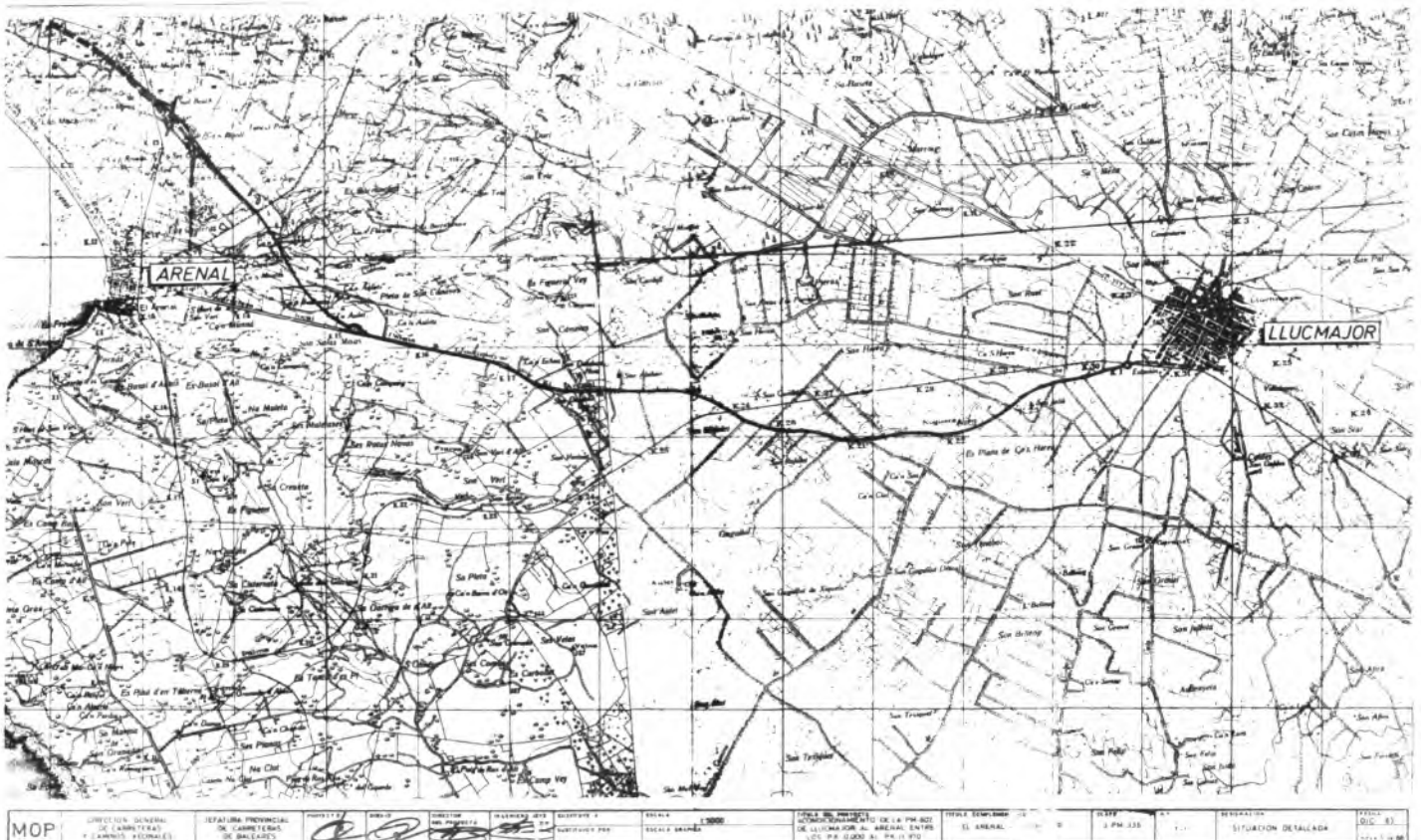
EN LA MORT DEL SR. ANDREU MARTIN

Fa poques setmanes que traspassà d'aquesta vida a l'altra el Sr. Andreu Martín Burguera. Molts llucmajoreres el coneixien.

Dedicat a l'ensenyament un bon grapat d'anys al Col·legi de Sant Bonaventura, Secció de Batxillerat, —on estudià i es formà— i també al de Cristo Rey— més tard el C.L.A.F.—, a ca les Monges de la Caritat, de Lluçmajor, nombrosos alumnes en guarden un record agradable. Fou President de l'Associació dels Ex-alumnes del "Sant Bonaventura"; la seva labor dins l'Acció Catòlica de la nostra ciutat fou notòria i ocupà el càrrec de Batle de Lluçmajor. Més tard fou nomenat Director de "La Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de les Balears", "Sa Nostra" — Sucursal de Lluçmajor— i la seva labor s'hi prolongà fins que li esdevingué la mort. Esperit atent per tot el que succeïa dins la nostra ciutat i amant de l'autèntica cultura, mai no va escatimar esforços per a fer-la créixer o protegir-la. Pregam a la seva esposa i als altres familiars que vulguin acceptar l'expressió del nostre condol. Que la seva ànima descansi en pau.

lluela, i el Conseller d'Ordenació del Territori, Sr. Sáiz, per tal d'escometre la reforma i ampliació de les

carreteres mallorquines que precisen d'una urgent intervenció de part dels poders públics.

Casa de la vila

APROVAT EL REGLAMENT ORGANIC

Després de molta lectura i poc interès, d'esmenes i contraesmenes, en el ple extraordinari del dia 20-2-86, es va aprovar el reglament orgànic de règim interior, pel qual es regirà el consistori llucmajorer actual i els futurs. Entre les poques novetats, contempla la celebració de plens ordinaris cada mes, i els extraordinaris amb un termini màxim de dos mesos, després d'haver-lo sol·licitat qualsevol grup polític.

L'altre punt de l'ordre del dia, com fou l'ordenament, la normativa i l'explotació del reformat Escorxador Municipal, es va deixar per a altra ocasió perquè no va satisfer la majoria l'estudi econòmic presentat.

ALTRES ACORDS

En la reunió de la Comissió de Govern del tres de febrer s'aprovaren o tractaren els següents assumptes:

CONSTRUCCIO DE DOS PARCS AQUATICS.

Es va donar conformitat, després dels informes favorables dels tècnics urbanístics, a la construcció de dos parcs aquàtics, en sòl no urbanitzable, encara que abans s'enviarien els projectes a l'aprovació de la Comissió Provincial d'Urbanisme a efectes de declarar-los d'utilitat pública o d'interès social. Un està situat a "Son Granada d'en Pola" i l'altre a terrenys prop de la nova autovia

de l'Arenal.

CONTRACTACIO TEMPORAL DE PERSONAL.- S'acordà la contractació temporal de 4 auxiliars de policia municipal, i 4 peons per a la brigada municipal d'obres. Entre els policies, en Rafel Caldentey Llompart ho serà per un temps de 9 mesos, i Francesc Xavier Moragues Amengual, Angel Risueño Ramon i Joan Mulet Sans, per 6 mesos. Quant als peons, Josep Ferragut Oliver, Miquel Posada Díez, Miquel Pascual Matas i Manuel Sarmiento Aguiló treballaran amb contracte de 8 mesos.

OBRES I URBANISME.- Foren concedits 48 permisos d'obres particulars, que suposen uns ingressos previstos per les taxes corresponents, de 999.900 ptes. Es donà així mateix, un permís per construir una vivenda en sòl rústic, no urbanitzable, a Gerda i Brigitte Stein, per considerar que no hi ha possibilitats de formació de nucli de població.

ALTRES ASSUMPTES.- Es donà compte de la propera jubilació forçosa, per complir els 65 anys, del policia municipal Antoni Muñoz Aguiló.

-S'acordà compensar en 5.376 i 19.099 ptes, respectivament, dos propietaris de vehicles, que els feren malbé quan passaren per damunt les tapes de clavegueram que estan en mal estat.

-Subvencionar en 480.000 ptes. a l'edició del llibre "Lluçmajor, espai educatiu i recursos ambientals", escrit per Jaume Oliver i Francisca Florit.

-Entre els despatxos oficials, es donà compte dels escrits de la Conselleria d'Interior, que dóna una ajuda de fins 5.000.000 ptes. per a la construcció d'una dependència per dipòsit de vehicles, a la parcel·la municipal del "carrer Castilla" i 500.000 ptes. per part de la Conselleria de Cultura, per a equipament de col·legis públics.

Sabates Can Gramet

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

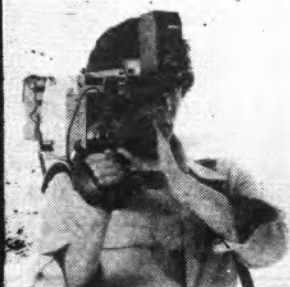
CARNISSERIA XARCUTERIA

**ZANOQUERA
-
GARCIAS**

Plaza España, 62 - Teléfono 66 13 02
LLUCMAJOR (Mallorca)

REPORTATGES I DOCUMENTALS

VIDEO PROFESSIONAL

TOMEU COLL ORVAY
C/ Sant Antoni, 39 -
Lluçmajor

Cristaleria Lluçmajor

Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color - Decorats -
Vidres en general

Ronda Migjorn, 105 - Teléf. 66 14 93 - LLUCMAJOR (Mallorca)

S'Arenal**Millores per a la platja**

Tomeu Sbert

PRESENTACIO

En el local del Club Nàutic foren presentats els treballs premiats en un concurs d'idees convocat per la Conselleria d'Ordenació del Territori i Obres Públiques, tot en vista a millorar les zones de platja, llocs de descans, zones verdes, millora d'imatge i serveis en general, per poder oferir als visitants un benestar millor i al mateix temps un ambient que sigui més alegre que l'actual.

Conversàrem amb el conseller J. Saiz, el qual manifestà que el projecte presentat al qual es va donar el primer premi, encara que sigui el millor no vol dir que sigui el que es porti a efecte. En els treballs presentats, hi ha coses molt bones i que si es du-

guessin a la pràctica resultarien magnífiques.

Saiz manifestà també que l'Ajuntament de Lluçmajor és, des d'ara, el que ha de decidir sobre el que s'ha de realitzar, ampliació de platja, etc...

Es molt clar que les modernes instal·lacions del C.N.A. són un orgull balear en la seva matèria, però són també un gran inconvenient pel que podria ser la platja i no acaba de ser.

UN HIVERN A MALLORCA

El proper mes de març acaba la campanya anomenada "Un hivern a Mallorca" patrocinada per la Conselleria de Cultura, Consell Insular i Ajuntament de Calvià, Coordina el Foment de Turisme de Mallorca amb la col·laboració

La platja de S'Arenal de Lluçmajor sofrirà modificacions per millorar-la. (Foto Cabot)

especial de l'Associació d'Hotelers. No figuren com a integrants d'aquest programa promocionista de la zona (Ca'n Pastilla Platja de Palma, i S'Arenal) els Ajuntaments de Palma ni de Lluçmajor. ¿Per què?

és que falta l'aprovació de la conselleria corresponent del Govern Balear, i segons se'ns ha dit algunes sol·licituds hauran de canviar d'emplaçament.

COL·LEGI PUBLIC

El C.P. del carrer de St. Bartomeu ha demanat a l'Ajuntament un ajud econòmic per la compra d'algunes col·leccions de llibres. Per la part municipal s'encarregarà el regidor B. Tomàs per actuar en el cas, és a dir, per repartir llibres als Col·legis Públics de S'Arenal.

PARCS AQUATICS

Dues autoritzacions s'han concedit per part de l'Ajuntament de Lluçmajor per construir instal·lacions de parcs aquàtics a S'Arenal concretament a Son Verí i a Son Granada d'en Pola. Sembla que ha sorgit una febre perquè apart dels esmentats parcs, ja han sortit altres tantes sol·licituds. El que encara no queda clar

**PERRUQUERIA
FINA****C/. D'es Vall, 49****Maderas
Ramon, S.A.**

ALMACEN Y OFICINAS:
Ctra. Lluçmajor-Porreras, Km. 1
Teléfono 66 08 37
LLUCMAJOR (MALLORCA)

ALMACEN:
Cardenal Pou, 9 - Tel. 55 28 05
MANACOR

**PEDRO
CANTALLOPS
LLADO****PINTURAS AUTOMOVILES**

Ronda Migjorn, 164 - Teléfono 66 08 89
LLUCHMAYOR (MALLORCA)

Debat sobre l'OTAN

Divendres dia 21, amb la taula rodona organitzada per l'Obra Cultural Balear, s'inicià el debat públic sobre la permanència d'Espanya a l'OTAN i el referèndum convocat en aquest sentit pel govern espanyol. Intervingueren en l'acte Marta Llompart (PSOE), Florencio Pasqual (AP), Manel Domènech (PCB), Pere Palou (PSM) i Joan Buades (Assemblea per la Pau), moderats pel periodista Andreu Manresa. Prèviament, UM havia renunciat a assistir-hi, d'acord amb el seu criteri de no manifestar-se sobre la qüestió del referèndum. Entre 80 i 90 persones ompliren la sala de l'Escola de Música on —després que el Batle prohibís la celebració de l'acte a la Sala de l'Ajuntament, en desacord amb la promesa inicial que havia fet— s'hagueren de concentrar amb incomoditat, per assistir a un debat en tot moment viu i punyent.

MARTA LLOMPART (PSOE)

Resumidament, les posicions foren aquestes. Marta Llompart, en nom dels socialistes espanyols, reconegué que el seu partit havia canviat d'opinió sobre el tema després del pas de l'oposició a l'exercici del govern i que, en conseqüència, ara encarava el referèndum promès en el programa electoral amb la decidida petició a favor del "sí" a la permanència d'Espanya dins l'Aliança Atlàntica (en cap moment pronuncià el terme OTAN). El PSOE, a través del Govern, està per una integració atenuada d'Espanya dins l'OTAN concretada en la no participació en l'estructura militar integrada i complementada en un manteniment del compromís de no nuclearització del territori espanyol i amb l'establiment de converses per a la reducció de la presència militar estadounidense. Al llarg del debat, M. Llompart va fer avinent

que la retirada d'Espanya de l'OTAN podria suposar repercussions comercials i tecnològiques negatives, i que implicaria una insolidaritat respecte als restants països europeus que participen en l'Aliança i la CEE. També criticà la postura abstencionista d'AP, l'antiatlantisme de bona part de l'esquerra i desconfià dels pacifistes i dels neutralistes.

FLORENCIO PASQUAL AP

Per APF. Pascual es mostrà ben convençut de les bondats de l'OTAN com a defensora del sistema econòmic, social i polític del món occidental o capitalista enfront del model oriental o comunista. Això no obstant, propugnà l'abstenció en aquest referèndum perquè, segons digué, aquest no contempla la plena integració dins l'OTAN (fent referència a l'estructura militar), cerda el "sí" a un conjunt de promeses, però no a realitats tangibles i que, el vot afirmatiu, implicarà un suport a l'executiu socialista que ells no li volen donar. També recalca que una qüestió com l'OTAN, amb totes les implicacions de política internacional i de defensa que té, sovint secretes o reservades, no s'ha de dur a referèndum després que la Cambra legislativa ja s'hi hagi pronunciat a favor

MANUEL DOMENECH PCB

Els comunistes del PCB —sector d'Ignacio Gallego—, per boca de M. Domènech, anunciaren el seu "no" per al 12 de març,

en base a les següents argumentacions. El Bloc Atlàntic és agressiu per naturalesa i romandre-hi significa el creixement del perill de guerra i la inseguretat, la dependència respecte als Estats Units i una desviació de fons públics susceptibles d'utilitzar en necessitats socials (atur, hospitals, escoles...) cap a despeses militars. Igualment dubtaren de la voluntat i la capacitat socialista de mantenir la no inclusió dins l'estructura militar, la no instal·lació d'armes nuclears i la reducció de bases nord-americanes, ja que aquests elements constitueixen el nucli central de l'OTAN. Per altra banda, lamentà que el govern claudicàs davant les pressions dels poders fàctics i que hagi lligat CEE i OTAN fent creure que una i altra van lligades, quan la realitat demostra que no és així per a tots els països. Per tot això, el PCB demana la neutralitat de l'Estat Espanyol i la sortida total de dins l'OTAN a fi de garantir la seguretat, la pau i la sobirania dels espanyols.

PERE PALOU PSM

El representant del PSM-Esquerra Nacionalista, Pere Palou (que substituïa el seu secretari general, Mateu Morro, impossibilitat d'assistir a l'acte), també es mostrà contrari a qualsevol vinculació de l'Estat Espanyol dins l'OTAN. Des de la seva postura de nacionalisme i d'esquerra rebutjà tota iniciativa que impliqui la consolidació dels blocs militars que cerquen la destrucció o l'establiment

d'un equilibri basat en el terror. Defensà, per contra, la neutralitat com a eina indispensable per a aturar la carrera d'armaments i la tensió internacional afavorida del perill de guerra, i per a fer possible la fi de l'hegemonia dels EEUU sobre Europa i la dilapidació del Tercer Món i la colonització dels pobles sense Estat com Mallorca. Introduí, també, en la discussió l'afegit de la base de S'Agulles i, en nom del nacionalisme mallorquí, rebutjà el concepte de "sobirania nacional" que, referint-se a una Espanya unitària, defensava M. Llompart.

JOAN BUADES ASSEMBLEA PER LA PAU

Per la seva banda, Joan Buades —sens dubte l'orador més preparat i de més capacitat dialèctica—, en nom de l'Assemblea per la Pau, propugnà el "No" davant la pregunta del Govern per afavorir la desvinculació dels blocs militars i donar peu a una política internacional afavoridora de la pau. Remarcà com el moviment pacifista lluita arreu d'Europa per aquest objectiu i rebutja una Europa amb misèria amagada basada en l'expoli d'altres terres i països. Es mostrà tan distanciat del bloc Atlàntic que dirigeix EEUU com del Pacte de Varsòvia i de la URSS. Les seves rèpliques i precisions a la representant socialista deixaren patent les incoherències dels socialistes en la postura atlantista.

Després d'aquest acte, ja durant la campanya oficial, diversos partits han celebrat mítings i reunions per explicar les postures respectives.

Per l'interès de qui?

Quan aquest número de "Llucmajor de Pinte en Ample" arribi a les teves mans, lector, les campanyes pel Referèndum OTAN (o referèndum sobre la permanència de l'Estat Espanyol a l'Aliança Atlàntica) seran ja als moments de màxima excitació, a punt d'arribar el moment definitiu del vot-o no vot, si hem de contemplar totes les possibilitats presents al mercat de la propaganda.

A la nostra ciutat, el debat va tenir el seu èxus públic al debat que va organitzar Obra Cultural Balear el passat divendres 21 de Febrer, al qual participaren representants de les distintes opcions davant el tema, i hi va assistir un públic que, pel que és habitual a Llucmajor, s'ha de qualificar de nombros. Va ésser un debat amb incident previ, perquè el Batle a darrera hora va rectificar per escrit la paraula donada verbalment als organitzadors i el debat es va haver de realitzar al "Salón", que no reuneix les condicions de comoditat i capacitat necessàries.

L'escrit de Don Antoni Zanoquera argumentava a partir de les dates de la campanya electoral, però el fet és en nom d'unes normes de protecció i garantia de la democràcia, una autoritat democràticament elegida va obstaculitzar el normal exercici d'un dret tan bàsic per a la democràcia real com és el dret al debat.

Tal vegada aquesta actitud de la nostra autoritat primera —i si totes han d'ésser així esperem que la darrera— sigui una síntoma més del clima polític que envolta el referèndum i que ha generat dins la societat la impressió dominant que el que menys importa és el que volen realment els ciutadans, que el poder —entès com a centre de decisió, suma de govern i oposicions— no juga net, que tot està decidit des d'abans i al marge del ciutadà, que una cosa són els vuits i nous que ens mostren i una altra, ben distinta, els trumfos que s'amaguen dins les mànigues, els secrets i les vaguetats que no obliguen a res.

Perquè ara resulta que els atlantistes de tota la vida o es reten les mans amb la història de la llibertat de vot, en el cas dels "centres", o, en el cas de la Coalició de Fraga, masteguen fesols defensant un abstencionisme que no és més que una altra maniobra electoralista. Perquè per a ells, defensar el "no" és impossible i defensar el "sí", a part de perillós perquè no és gens segur que guanyi, significa o bé compartir la derrota amb el govern o fer-li el llit que s'apunti i l'èxit si surt el "sí". I les eleccions són apropiades...

Pel que fa als socialistes, després d'intentar mantenir la seva devaluada imatge d'ètica reconeixent als quatre vents que s'havien equivocat, no aconsegueixen demostrar que es creuen els seus arguments.

Arguments, d'altra banda, que no conviden massa a la fe, si aquesta es vol acompanyada d'una dosi de raó, perquè dona la impressió que s'aturen a mitjan lloc i no acaben de garantir el que volen garantir o de demostrar el que pretenen deixar clar.

Perquè no acaba de quedar clar fins a on és possible una integració no militar a una organització militar en els seus fonaments i essència.

Com no queden clares les garanties de desnuclearització del territori espanyol, quan les bases ianquis es tanquen als nostres parlamentaris i els submarins nuclears trenquen les amarres dins la badia de Palma. I així com el PSOE ha canviat d'opinió sobre l'OTAN, es devalen els calçons en el tema del euro-míssils els governs centre-europeus quan Mr. Reagan va estrènyer l'aixeta dels dòlars fàcils. On queden les garanties?

Però una de les coses que menys s'han explicat per part del govern autodenominat socialista són aquestes vagues amenaces que sortir de l'OTAN és perillós per als ciutadans de l'Estat Espanyol. Perillós per què? Qui ens amenaça? O és que volen que ens

apuntem a un club de xan-tatgistes?

L'única explicació sobre això és una vaga referència a les inversions estrangeres, com si el capital internacional vingués a recolzar la democràcia i no a cercar beneficis, com si haguessim de renunciar a aquests beneficis si no quedam a l'OTAN. També es deixa entreveure que a l'OTAN ens donaran tecnologia. Si es tracta d'això, que una bona tallada del bilió de pessetes dels pressupostos militars es dediqui a investigació, i acabarem tenint tecnologia sense "royalties", ni econòmics ni polítics.

Mentrestant, el referèndum s'acosta. I amb ells els seus resultats. Uns resultats que si és "no, no sabem quines conseqüències tindrà. L'únic que el govern intenta deixar clar al darrer moment té un to també d'amenaça: si sortim de

l'OTAN, tindrem més americans i més bases. Quina gràcia!. El PSOE ha oblidat de cop que la campanya pel referèndum i contra l'OTAN —recolzada per milions de ciutadans— tenia un percer punt: bases fora.

I aquí tornam al principi: tal vegada OTAN SI, OTAN NO no sigui el punt més important de l'actual debat tal vegada sols sigui la manifestació visible —i que el poder pretén simplificar, que les coses no passin d'aquí— d'una qüestió més important, d'un reafons autènticament greu i trascendent que es podria formular amb una altra pregunta: tenim o no tenim, volem o no volem els ciutadans de l'Estat espanyol el dret de decidir de bon de veres i amb tota estam censats, de les nacions on vivim, de nosaltres mateixos?

En el teu interès, pensa-t'ho.

Miquel Cardell.

JOIERIA - RELLOTGERIA Born, 7 Tel. 66 02 75
COMPOSTURES

Olegario

TROFEUS I GRAVATS
ART. REGAL

"la Caixa"

CAIXA
DE
PENSIONS

La coordinadora s'aguila lliure i l'Otan

Després d'un parèntesi de poca activitat, per circumstàncies que explicarem posteriorment, ens veiem en la necessitat d'exposar quina és la situació actual de la base de S'Aguila, quina és la nostra opinió sobre els temes que preocupen el Moviment Pacifista en general i les perspectives de treball que tenim.

Diversos factors indiquen (i les informacions que ens han arribat així ho fan pensar) que el complex militar de S'Aguila no es durà a terme durant l'any 1986. Ja després de la manifestació del 19 de març a Lluçmajor començaren a aparèixer notícies en aquest sentit: una d'elles, per exemple, és l'apareguda al diari BALEARES, allà on el senador d'AP, Ribas de Reyna, demanava al Govern del PSOE si "la presunta paralización de la construcción de los cuarteles del Ejército en S'Aguila se debía a las presiones que aproximadamente doscientas lesbianas, "gays" y miembros del movimiento revolucionario marxista habían efectuado sobre el Gobierno". També són significatives les opinions de la revista TIEMPO de la 1a setmana de maig: "Una pequeña manifestación de ecologistas mallorquines ha conseguido que el ministro de Defensa, Narcís Serra, retirara el proyecto de trasladar los cuarteles militares de la capital a la pequeña población de Lluçmajor. Los militantes no han visto con muy buenos ojos lo que ellos llaman

"claudicación" de su ministro ante pequeños grupos de reconocida afiliación "izquierda-marxista-radical". Este traslado estaba calificado en medios militares como de "alto interés militar". Pasito a pasito, los ecologistas comienzan a ganar la batalla".

Saber fins a quin punt l'activitat de la Coordinadora S'Aguila Lliure va determinar la paralització del projecte militar és una valoració prou difícil, ja que desconexim si els criteris de les autoritats de defensa són, a manca de presupost per aplicar el pla META a tot l'estat espanyol, dur-lo a terme a aquells llocs allà on hi ha hagut menys resistència popular. De totes maneres s'ha de dir que els objectius immediats de la "Coordinadora" amb les accions que duguérem a terme (manifestació, encadenament a Palma, murals, etc...) no eren més que l'intent de sensibilitzar i conscienciar el poble de Lluçmajor a fi de crear un ampli moviment popular, estable, unitari i participatiu, que fos qui establís les condicions necessàries per aturar la base militar. I aquest és l'objectiu que no aconseguirem del tot, perquè certs sectors de "progressistes", "pacifistes", "antimilitaristes", "verds", "ecologistes", etc. no "consideraren" urgent la col·laboració amb la Coordinadora.

Les conseqüències d'aquest fet són obvies: per una part el desànim que suposa aquesta situa-

ció i per altra part la sobreacumulació de treball sobre el grup de gent reduït feren que limitàssim la nostra activitat.

Però ara la paralització provisional de la base i el tema de l'OTAN d'actualitat fan que ens pronunciem sobre aquesta darrera qüestió.

Evidentment la C.A.L.L., com s'ha dit abans, participa de la preocupació comú del Moviment Pacifista en general, i pensam, aleshores, que la lluita per la pau implica avui lluitar per la sortida d'Espanya de l'OTAN, perquè la nostra permanència dins l'Aliança:

-Incrementa el perill de guerra, ja que passam a formar part d'un dels dos blocs militars, el reforçam i desequilibram la situació internacional, contribuint a crear un clima de tensió entre les dues potències.

-Suposa la nuclearització del nostre territori, que de fet ja hi està, perquè la decisió de no nuclearitzar Espanya està basada en la majoria parlamentària actual, però aquesta majoria pot canviar, o poden canviar els desitjos i les necessitats dels "ianquis", amb la qual cosa, com reconeixia el PSOE abans de guanyar les eleccions, seria impossible evitar la nuclearització.

-Suposa més inseguretat per a Espanya, ja que la nostra permanència a l'OTAN ens crea, automàticament, enemics. A més, estar dins l'Aliança no ens serveix de res per defensar-nos d'altres enemics "potencials"

com podria ser el Marroc.

-Suposa l'augment de les despeses militars, reduïnt-se així les possibilitats de solucions problemes socials més greus.

-No suposa la reducció ni la desaparició de la presència "ianqui" del nostre territori, ja que en l'actualitat s'estan ampliant les bases americanes de Rota i Sonsecas. I de produir-se qualque reducció, més que a una victòria del PSOE, se deuria a la pèrdua de valor estratègic de bases com la de Torrejón o la de Morón. També reconeixia el PSOE fa uns anys que no era possible OTAN sense bases.

Per tot això la C.A.L.L. pensa dur a terme una sèrie d'activitats per demostrar que el camí de la PAU no passa per l'OTAN, sinó per manifestar-se rotundament en contra de l'OTAN i en contra de l'existència dels blocs militars.

També, des d'aquí, volem fer una crida a tots els qui vertaderament desitgen la pau, hem de ser conscients que es necessària la més àmplia unitat per assegurar la victòria de les postures anti-OTAN, és imprescindible la participació de la majoria dels ciutadans en tots els temes relacionats amb la pau. La Coordinadora S'Aguila Lliure vol ésser el marc allà on es produeixi aquest unitat. Participar dins la Coordinadora S'Aguila Lliure pot ser la primera passa cap a la pau.

Coordinadora S'Aguila Lliure.

RESTAURANT GRAN VIA

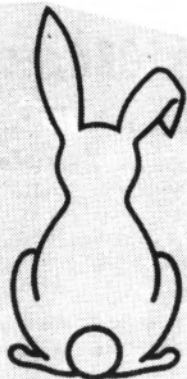
NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEJOS

Informació: 66 03 17

CA'N MATIES BAR - RESTAURANT

TAPES VARIADES
BERENARS

C/. Campos, 1 - LLUCMAJOR

Volkswagen BUNNY

Rubí Automòviles Lluçmajor, S.A.

Cra. s'Arenal, s/n - Tel. 66 02 34 - LLUCMAJOR
C/. Terral, 4 - S'ARENAL

**El más joven
de la familia Volkswagen.**

**CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"**

25 ANIVERSARI

**FOTO CLAR
Perfumeria**

Reportatges, Fotos d'estudi
carnets. . .

OFERTES EN CAMERES FOTOGRAFQUES
VENDA DE CARRETES. . .

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (LLUCMAJOR)

**PUB
THE
BASEMENT
EL SOTANO**

Calle Barcelo, 26
LLUCMAJOR

**LLEGIU I
ANUNCIAUVOS A**

LLUCMAJOR

L'eufòria dels darrers dies

Queden ja una mica llunyans els dies de Carnaval, dies de bulla i de festa, de fresses i de gent que dedica hores i més hores perquè la carrossa surti lluitada o els disfressos siguin degudament representats. Són molts els dies de dedicació i moviment carnavalescs i els comerços llucmajorsers se'n veuen beneficiats: quantitats de paper, pintures, caramels, serpentines, caretes, barbes i capells... però sobretot és la roba allò que més es ven, teles de tot color i qualitat, patrons de tota mida a punt d'enllestir comparses.

Són dies per oblidar els problemes propis i emascarar-los d'eufòria. Així ja ho feien antigament, es fartaven de les coses mundanes just abans de la rigorosa quaresma plena de dejunis i abstinències.

Aquests darrers anys, Llucmajor ha viscut un creixement revifalla del Carnaval, són molts els qui acudeixen a la crida de l'Ajuntament per organitzar la Rua: col·legis, entitats culturals, associacions... i molts de particulars; tots recullen un nú-

mero per seguir amb ordre l'itinerari. Enguany hi participaren 39 carrosses i 43 comparses amb un total d'un milenar de persones.

L'Ajuntament atorga —a més de paperins, caramels i serpentines— 5.000 pts., a cada carrossa i a cada comparsa com a subvenció i aquests doblers es recullen pocs dies després de la Rua en un sopar on tenen entrada dos representants de cada carrossa i de cada comparsa.

Els dies forts del Carnaval enguany foren del dia 6 a l'11 de febrer, o sigui el dijous llarder, quan la gent es va concentrar a plaça per veure llum i colors, l'enllumenat de Nadal aleshores present i els colors vius dels infants protagonistes de la festa.

Eren dies de fred i pluja, que ens preocuparen i fins i tot feren canviar la data convocada per la Rua, ja que el dissabte dia 8 va ploure i en una reunió amb els representants de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament decidírem per votació que si el temps ho permetia faríem la Rua el diumenge horabaixa. I així

va ser, ens concentràrem al Passeig Jaume III per seguir cap a fer el quadrat (Carrers d'es Vall, Convent, Orient, Major, Es Vall) i cap a plaça a acabar el sarau amb orquestra i tot.

Els carrers eren plens de gent que mirava la processó de màscares de tot color, es passejaven els tòpics característics del moment: l'IVA, la polèmica urbanització de Capocorb, l'etern problema de les aigües, l'OTAN... i tot això acompanyat d'un enfilall de gent i de carrosses amb tot detall i pulcritud: eixams d'abelles, cucs, rates i moixos, dimonis, margalides, peps de neu i bèsties de càrrega, ametlers florits, toreros... fins i tot el Hitler hi era present.

Hi havia un ambient de festa i alegria per tot arreu, fins que el dimarts

dia 11 es va acabar la bauxa amb l'enterrament del Carnaval. Aquesta festa de l'antigor fou revitalitzada per l'OCB el 1979 i des de llavors cada any hem cremat un "homo de bulto" al solar de Ca'n Mataró, amb un bon rotlo d'al.lots que riuen i observen.

Conten les històries que el darrer dia de Carnaval els joves se'n duïen un "homo de bulto" amb arengades i una cama d'allis, cap a foravila i li pegaven foc. La idea de l'Obra era la de recuperar la tradició i així ho hem fet, amb les presses i improvisacions que ens caracteritzen —enguany sols no pensàrem amb l'arengada—, però malgrat tot les fresses no es mouen de plaça perquè la festa no s'acaba fins que hem cremat el Carnaval.

Coloma Julià.

In Memoriam Andreu Martin

Ha mort recentment aquest llucmajorer "complido, home de pro", com diria l'autor anònim del Poema del Cid, víctima de dura malaltia. Amb la seva partida perdem no solament un bon amic, sinó també un mallorquí exemplar.

A l'hora d'analitzar la seva vida, fàcilment hom arriba a una conclusió evident: sempre va complir perfectament els seus deures i va exercitar els seus drets.

Andreu era dotat d'aquesta saviesa característica de les bones gents de la nostra terra, tan difícil d'emmarcar en els sempre estrets límits d'una definició. Es un saber estar i un saber fer.

Va desenvolupar la seva activitat professional en tres camps ben diversos: l'ensenyament, la política i les finances.

En tots tres va destacar per la bonhomia, competència i laboriositat. Jo gosaria dir que va triomfar amb tots aquests aspectes, dins l'esfera local, que és on justament el judici és més autèntic perquè es coneixen al detall tots els actes. No va voler, a més a més, abandonar mai el seu poble, "la nostra ciutat", perquè s'hi sentia plenament realitzat.

Va ser un mestre d'escola excel·lent (avui sobren Professors i falten Mestres); els seus alumnes, tots, el recorden sempre amb estimació. No li bastava la llarga jornada oficial, que completava amb classes extraordinàries. Ple de vocació, no experimentava el cansament.

També va ser un bon Batle. Portava un extraordinari amor cap a Lluçmajor, la gent, la terra, la casa, la mar; va realitzar una tasca silenciosa emperò eficaç, de bon administrador, i va tenir especial cura, amb verader acaronament, d'una obra cultural important, el llançament de la publicació de la nostra Història; la millora dels centres d'ensenyament, aquell ensalçament amb jocs florals de la nostra poetessa Maria A. Salvà; les exposicions d'obres

d'art; el reverdiment de les Fires; la reconstrucció i conversació en museu del Molí d'En Gaspar, etc. etc... Tasques de les quals en va ser fidel continuador un altre ex-Batle, de mort també recent, Gabriel Ramon, íntim amic i company seu, i que també va dedicar al seu poble els millors anys de la seva vida.

Finalment, al front de la Caixa d'Estalvis "Sa Nostra", es va distingir de tal forma, atenent totes les necessitats econòmiques de les persones que acudien a ell amb tota confiança, que va ocupar el càrrec de Cap de Zona en aquella Institució, guanyant-se l'afecte, la consideració i l'amistat de tots els superiors i subordinats que el tractaren, des del Director General fins l'Ordenança.

Va ser un gran impulsor de l'Obra Social de "Sa Nostra" i vertader artífex de la bella casa de l'oficina de Lluçmajor.

Però, i sobretot, en aquesta persona, sobresortien, per a exemple de tots, les virtuts humanes. La senzillesa: mai no va deixar de ser com era, encara que ocupàs un càrrec rellevant; va continuar prenent al cafè a Plaça amb els vells amics rebent i aconsellant tots els qui s'atansaren a ell. L'agraïment: per poc que li fessin, tronava tot, en estimació i atencions. La laboriositat: no és gens fàcil sobresortir, com hem vist, en tres carreres; només a força d'un sentit i esperit de superació i de sacrifici hom pot aconseguir-ho. La lleialtat: als amics i als principis; mai no se'l sentí parlar malament de ningú; sempre comprenia i disculpava, o callava. L'honestat: va viure sempre amb la major modèstia; només va permetre's i a darrera hora —les escapades per tal de poder descansar, a la Colònia de Sant Jordi. L'amistat: va ser cultivada per Andreu com la millor de les joies que poden adornar una persona; va tenir molts i molt bons amics. La fidelitat als seus pares i a la seva esposa, Catalina, per a qui va viure.

Però Andreu també era un home de virtuts sobrenaturals. Conseqüent amb les seves creences, va ser un cristià de cap a peus; catòlic practicant, va saber reunir una vida lluminosa amb una presència de Déu efectiva; vida i religió que no poden ni s'han de separar. En particular, va dedicar temps i oració a la renovació del Santuari de Ntra. Sra. de Gràcia, la de les "gal-

tes de rosa i els cabells daurats", la que mira des de la muntanya dels tres Santuaris als seus fills del Pla.

Andreu morí, amb dolor silencios, una freda matinada de febrer i va deixar un gran buit, ple, no gensmenys d'amables records.

Joan Caldés Lizana
Prof. de la Universitat de Madrid.

HAMBURGUESES
"PERROS"
"PINCHOS"
"PEPITOS"

NOVA DECORACIO
TERRASSA

**Provin la
nostra
CUINA RAPIDA
ÉS TROPÍ !...**

OBERT TOTS ELS DIES

**SERVEI DE BEGUDES I MENJARS
DE QUALITAT A PREUS RAONABLES**

Avinguda Carles V (Tel. 66 11 17) LLUCMAJOR

Opiñó

Paraula de rei no torna arrera

Això és el que varem aprendre, de petits, quan els nostres padrins ens conta-ven qualque rondalla devora el foc. Des de llavors ençà, ha plogut molt i han canviat moltes coses.

Aquesta virtut que enaltia reis i governants, és un atribut del qual no gaudeix el nostre estimat batle "Don Antonio", ja que després d'haver donat el "sí" perquè es fes una taula rodona referent al tema de l'OTAN, a la Sala d'actes de l'Ajuntament, es va despenjar, a darrera hora, quan es cartells estaven fets i repartits, i encara no havia començat la campanya electoral.

Per favor, D. Antonio, des de quan les taules rodones on hi ha participants de diferents ideologies, són propaganda electoral?

Propaganda electoral de qui? I per a qui?

A la Casa de la Vila el que passa és que tant vós com el Sr. Regidor d'ESPORTS i cultura" teniu molt clar que s'han de fomentar les xerrades de caire esportiu (i contra les quals no hi tenim res) i per això no dubtau a deixar la sala d'actes per a reunions d'entitats com el C.D. Espanya o la Societat de Caçadors (la qual cosa alabam), però quan es tracta d'actes de caire cultural (no folklòric) que puguin clarificar postures, sembrar el dubte o almanco, crear inquietuds als llucmajorers, també tenim ben clar que a aquests se'ls ha de condemnar a anar al "salón", on més de la meitat dels assistents varen haver d'estar més de dues hores drets per manca d'es-pai.

Aquest fet ens ha sorprès, sobretot per venir d'un homo que diu estar orgullós de ser foraviler. El gremi dels foravilers encara és l'únic que no necessita papers per comprar, vendre i fer negoci: la paraula d'un foraviler és sagrada. L'amo Antoni, esperam que la vostra paraula sigui més se-

gura com a foraviler que com a batle, perquè si no és així, de la mateixa manera que com a polític, amb actuacions com aquestes, feis un trist favor al prestigi del càrrec que ocupau, també com a foraviler desprestigi el gremi al qual vos enorgulli tant de pertànyer.

sa teulera

CENTRES - RAMS DE NUVIA

PLANTES - CORONES

Carrer Campos 80 - Tel. 66 01 76

Plaça Espanya, 45 - Tel. 66 13 59

AUTO-ELECTRIC Barcelo

Ronda de Ponent, s/n. - Pedro A. Mataró, 55

Teléfono 66 01 70

LLUCMAJOR (Mallorca)

Venta y asistencia
técnica de los productos:

BOSCH
Automóvil

BOSCH
Herramientas

BLAUPUNKT

Calentadores
JUNKERS

Para que en la primavera, nada le crezca por encima de la cabeza.

Grupo eléctrico G 800

Generador:
Potencia 0.75 kVA. 1 ~ 0.75 kW 1 ~
Tensión 230 V, 140 W/12 V ó 280 W/
24 V. Frecuencia 50 Hz. Corriente
3.8 A.

Motor de accionamiento:
Tipo «Solo» monocilíndrico refrigerado por aire de dos tiempos, con cámara de agua, 86 cm³ (1 cilindro).
Potencia 1.4 kW (1.8 CV). Combustible: Mezcla aceite-gasolina 1:100.
Nº de pedido: 7790 400 600

F 80 SL

Longitud de corte 650 mm.
Espesor de corte hasta 10 mm.
Potencia absorbida 350 W.
Carreras en vacío 1900 p/min. aprox.
Nº de pedido: 0603 235 283

Pesmodora - cortadora de césped PRT 230

Para césped, hierba y mala hierba.
Para la rápida limpieza en el patio, jardín, caminos, cercados, piedras etc. Las altas revoluciones y el hilo fuerte de nailón de solamente 0.8 mm de espesor, garantizan unos cortes limpios. El carrete porta-hilo, incorpora 15 m de hilo de nailón intercambiable sin herramientas. Capaza protectora a prueba de roturas, protección contra partículas lanzadas al cortar y evita que no se ensucie la ropa. Potencia absorbida 100 W. Revoluciones 12000 P/min. Espesor del hilo de corte 0.8 mm. Circulo de corte 23 cm. Reserva de hilo de corte 15 m.
Nº de pedido: 0603 239 083

L'Iva a la pagesia

En aquest article recollim els punts més interessants d'una circular emesa per la Cambra Agrària Interinsular.

En primer lloc s'ha d'assenyalar que els agricultors i ramaders estan acollits al Règim especial que és obligatori per a ells, llevat que hi renunciïn expressament, és a dir, que la llei i el reglament preveuen una normativa especial per a les activitats agrícoles i ramaderes, simplificant les obligacions formals que se'ls exigiria si no tinguessin un tractament especial. D'aquesta manera, els agricultors i ramaders no estan subjectes al pagament del comentat impost.

Els pagesos en efectuar una compra haurà d'abonar el 6 per cent o 12 per cent d'aquest impost segons compri productes per als animals o composts i fertilitzants. Ara bé, per establir una compensació, el pagès en vendre els seus productes agrícoles o ramaders podrà cobrar el 4 per cent d'IVA.

De totes maneres, per poder aconseguir aquesta compensació econòmica serà obligatori i de primera necessitat donar-se d'alta en el cens agrari que du a terme la Delegació d'Hisenda, omplint un imprès del model 030 per a aquells pagesos que fins ara no haguessin fet la declaració de renda, o altres declaracions.

Queda clar que el règim especial, és a dir, el no haver de pagar l'IVA és per a aquells agricultors i rama-

ders que no hi hagin renunciat expressament. Per als qui vulguin fer-ho, el termini acaba el pròxim dia 20 d'abril, per aquest any, i si es vol renunciar per l'any que ve haurà de fer-se durant el mes de novembre, sempre tenint en compte que la renúncia al Règim Especial suposa entrar automàticament en el Règim Normal o General per un temps mínim de tres anys.

El tan comentat règim especial serà aplicable als titulars d'explotacions agrícoles, ramaderes o forestals, però el reglament no inclou en dit règim als propietaris de finques que les tinguin arrendades, i als qui realitzin explotacions ramaderes en règim de ramaderia integrada.

La no inclusió dels propietaris de finques arrendades és lògic, perquè és l'arrendatari el qui assumeix els riscos de l'exportació, però no així en el supòsit de parceria, ja que a les nostres Illes l'amitger i l'amo són els qui assumeixen els riscos de l'explotació que tinguin entre mans.

Aquesta situació de parceria ha ocasionat moltes protestes davant el Ministeri d'Hisenda, i pareix ésser que s'entreu la possibilitat de fer una excepció a les nostres Illes, i permetre que el propietari amb finques cedides a amitgers puguin estar igual que l'amitger dins el Règim Especial, que és lo lògic. Però mentre que no se mo-

difiqui el Reglament aquests propietaris estan subjectes al Règim Ordinari.

ELS CANS SEGUEIXEN EN DANSA.

Ja comença a ser hora que aquest problema es resolgui d'una vegada, i de moment pareix que a ningú li interessa, manco al pagès que paga els plats romputs; tots diuen el mateix, FALTA VIGILANCIA, i és ben ver, i també és ver que els Guàrdies Civils que tenim no basten per res. Quant als municipals, és l'ajuntament qui els ha de donar les ordres però amb la seva política de no fer res, (llevat del gran Reglament de Règim Intern), sembla que se'n toca la riscla.

Altra vegada, els pagesos de Son Ramis han anat de capoll darrera els cans, primer a en Francesc Ferrer (a) Amador, n'hi maten tres. Va veure el ca quan fugia, el seguí i no podia fallar, el ca fou d'un xalet, anà a la guàrdia Civil, i el sergent juntament amb l'afectat hi anà i veren el ca. Malgrat el mal, l'amo del ca se'n responsabilitza i arribà a un acord amb l'amo en Francesc per pagar els perjudicis.

Fins aquí un. Al cap d'un parell de dies més aparegué un altre xot mort a la guarda de l'abans dit. Aquest anà a avisar el veïnat i també hi hagué animals morts i veren quan el ca se'n anava. Avisaren ràpidament els altres veïnats, però el ca ja hagué pegat a una altra guarda on el mal degué ser considerable i també pogueren seguir el ca fins a ca seva i fou d'un altre xalet, i com és lògic avisaren la Guàrdia Civil i aquí hi hagué la sorpresa. La guàrdia civil no es presentà. Per què?. Lo que es pot suposar és que no els interessà moure's, perquè en cas de no dispondre d'homes en aquell moment, sempre un moment o l'altre s'hi hagués pogut arribat. Sols el jurat es mogué, i quant els afectats parlaren amb l'amo del ca, el xaleter no es volgué responsabilitzar del mal dient que per ell pagar havia d'estar segur del mal que havia fet el ca.

Lo vergonyós del cas és que una vegada que es pot resoldre aquest problema de la carn, amb una bona estirada d'orelles a l'amo del ca que hagués pogut dur una excalivació a aquest amo i un alerta als altres, quan s'avisava a la jurisdicció aquesta se queda amb mans aplegades, i els sofrits pagesos es tornen quedar sense ajuda.

Ara ja no sabem per qui se perd, els guàrdies civils diuen que els pagesos no denuncien els casos, i llavors una vegada que se'ls demana ajuda no la te donen. D'AQUEIXA MANERA NO PODEM ANAR.

L'ESCORXADOR, UN PUNT MOLT NEGRE.

En el ple extraordinari de dia 20 de Febrer, se va conèixer un informe sobre l'escorxador municipal.

Recordem que hi ha invertits per la reconversió de l'escorxador de Llucmajor, que és de caràcter comarcal, un total de 35.709.718 pts. I ara, per posar-lo en marxa, es necessiten per pagar els tres matadors i un repartidor quatre milions de pts. Per pagar l'energia elèctrica, se suposa un milió de pts., i quatre-centes mil pts. per al manteniment. Tot això, juntament amb despeses d'amortització de l'escorxador, fan un total de 7.220.000 pts.

Després de parlar-ne una bona estona en el ple, l'amo en Toni va reaccionar i va agafar en Bernat de Son Cortera en "offside" i l'envià a la Conselleria d'Agricultura de Joan Simarro a cercar consells.

Si no se soluciona el problema dels més de set milions de pts. que necessita l'escorxador per posar-se en marxa, xifra astronòmica, no creim que se puga dur a terme sense perdre molts de doblers, i com a possible solució seria que s'obligàs a carnisseres i particulars a anar a matar a l'escorxador, i lleva el que passa avui en dia que molts maten allà on els va bé.

Una vegada vistos tots aquests punts obscurs, de cada dia es dubta més si es compliran aquelles pa-

raules que digué el batle a aquesta revista: "... dins aquest any l'escorxador es posarà en marxa", i que va reafirmar en un ple.

SEGUEIXEN LES BONES PLUGES.

Creim que enguany les pluges que cauen en el nostre terme no se poden comparar a les dels darrers anys. Basta mirar les xifres: de dia 28 a dia 31 de gener, dins el poble plougué 52 litres per metre quadrat, i dins el febrer, a l'hora de tancar l'edició, ja anàvem pels 40,2 litres.

Tot això ha fet molt de bé a la marina llucmajorera, que anava molt enrera ferm d'aigua, on podem veure que tots els sembrats han pres molta de força i els ametlers ja han tret la flor. Fins i tot les porraseres han investit de bon deveres. Els qui no gosaven sortir eren els espàrecs, per mor d'aquestes darreres gelades, però, ara que a darreries de febrer ha guaitat un poc el sol sembla ser que ara sortiran amb un poc més de força.

ELS PREUS.

En aquest mes els preus de l'ametla i la garrova ha seguit camins distints. El mercat de l'ametla segueix paralitzat i, per tant, no tenen preu. Mentrestant, les garroves han pujat fins a les 60 pts, el quilo, i amb bones perspectives per al mes que ve.

Les clovelles segueixen a 10 pts. el quilo. Aquest preu alt se manté perquè hi ha manca de clovelles per mor que ara, amb la paralització del mercat de

l'ametla, no se'n trenquen.

Els preus de la ramaderia són els següents: els xots i les porcelletes han baixat un poc i ara estan entre les 280 i 260 pts. el quilo. Les truges a 100 pts. el quilo. Els porcs de 80 a 90 quilos es paguen damunt les 150 pts. el quilo en viu, i els vedells i bous se fan entre les 480 i 470 pts. el quilo.

ELS ROBATORIS S'HAN DISPARAT.

El que ha estat més sonat han estat els 28 porcells que robaren a en Joan de Son Pieres d'un sol pic. També robaren 4 xots a Sa Talaia de Ca'n Guixa. Dins Son Eixida, en una finca totalment tancada de paret i fil de ferro i pany a les barreres, robaren 5 cabres, 5 cabrits i 2 xots, entraren a la caseta i se'n dugueren un "flamete" i dos sacs de menjar per a animals. Dues setmanes més tard, en aquesta mateixa finca, se'n tornaren dur dues anyelles i conills, i a Païssa mataren dos porcells i els se'n dugueren, deixant-ne un altre amb una cama rompuda i malmenats un parell més.

Si amb un poc d'imaginació treis comptes del que valen tots aquests robatorums veurem que ens surt a un parell de cents de mils de pts. Dies de por i d'estar mal a pler són suficients motius per enviar-ho tot a fer punyetes i retirar animals. En poques paraules, si no s'atura aviat aquest desgavell haurem d'anar a veïnat a comprar la carn, i un dia, per mor dels lladres, ningú no tindrà animals, (ja són molts els

particulars que ja no en tenen per no passar pena), i això durà unes repercussions en les quals les finques pareixeran més abandonades i la terra de cada pic produirà menys i l'escorxador no tindrà feina per començar.

GAVINES QUE MATEN.

Des de fa un parell d'anys, i de cada pic més, és més freqüent trobar gavines pel puig, molt enfora de les costes. Això per a un animal que viu de la pesca i acompanya les barques no és molt normal.

Tots els organismes que tenen paraula en qüestió n'han parlat, com són SECONA i el GOB, i tots coincideixen que hi ha massa població de gavines a Mallorca i no se sap bé per quines causes parlen d'eliminar-ne un 20 per cent. No és un capritx, sinó que la gavina ha abandonat la mar, el seu hàbitat natural, per llançar-ne a foravila on ha trobat menjar més bo d'aconseguir.

Ataquen a les niaro-

nades de perdius que surten de la garriga i estan indefenses, o se mengen els ous, se mengen els conills malalts o els molt joves i fins i tot el xot molt jove que gairebé acaba de néixer estirant-li el llobrígol encara fresc. També s'ha pogut veure gavines que es menjaven un puput, aquests animals que ens ajuden tant en la lluita contra la processonària i que si a un "escopeter" l'agafen amb un puput li posen una multa de 25.000 pts. cosa que pareix molt justa.

A més les gavines no es fan enfora per res, no s'asusten com els corbs d'una cordeta quan ataquen als xotets, ni d'una escopetada sinó que només es fan por dels coets.

Seria necessària saber si ja s'han pres mesures des d'organismes estatals o automàtics o fins i tot des de l'Ajuntament o hem de prendre com en el cas dels cans salvatges les mesures els particulars, corrent el perill d'una multa perquè caçar gavines està privat.

TALLERS LLUCMAJOR

SERVEI OFICIAL

REPARACIONS EN GENERAL
PLANXISTERIA I PINTURA

Ronda de Ponent, s/n.
Tel. 66 12 67

LLUCMAJOR

Dojo Kodokan de Lluçmajor

AMB LA DIRECCIO DE JERONI MATEMALES

ELS OFEREIX: JIU-JITSU, JUDO, GIMNASTICA DE MANTENIMENT I RELAX, AEROBIC, GIMNASTICA DE MUSCULACIO, ETC.

AEROBIC

GIMNASTICA I RELAX

S'INFORMI
AL Carrer Major, 39
LLUCMAJOR
o al Tel. 21 14 28
des de les 17 hores

JIU-JITSU

DEFENSA CONTRA TERRORES, TALLERS, GIMNASIS, JIU-JITSU, JUDO, KARATE, KUNG-FU, etc.

II Congrés de la Llengua

Antoni Mir, secretari de la Comissió de les Illes

Antoni Mir Fullana, d'ascendència llucmajorera, llicenciat en filologia catalana, coordinador dels cursos del Català per a adults i membre del secretariat executiu del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, és el personatge que hem escollit perquè ens expliqui alguns aspectes de la seva tasca.

-Per què Cursos de Català per adults?

-La possibilitat d'ofrir aquesta servei, de poder aprendre el Català, ha vingut donada per la col·laboració entre entitats públiques (Ajuntaments) i l'OCB que, amb prop de 25 anys de treballar en aquest tema, hi ha posat la seva experiència. Aquests cursos responen a una necessitat popular (encara no tenim llei de normalització lingüística, i l'ensenyament de, i en Català, segueix essent minoritari). A més a més la població adulta no va tenir l'oportunitat d'aprendre la seva pròpia llengua, i d'aquesta manera els dona la possibilitat de recuperar els coneixements als quals tenien dret, però la situació política anterior els va negar.

-Quina és la semblança del qui acudeix als cursos de català?

-No hi ha un únic model d'alumne, hi acudeix gent de tota edat, sexe, i sector social i cultural, des d'alts directius fins a picapedrers passant per funcionaris, des d'universitaris fins a gent que no té el graduat escolar, la qual cosa suposa que els cursos estan oberts a tothom i que qualsevol persona pot acudir-hi.

-Quins són els problemes que hi ha a l'hora d'organitzar aquests cursos de català?

-Des de 1962 quan començaren els cursos per iniciativa privada de l'OCB fins avui, un gran problema és la manca de col·laboració per part d'entitats com la Comunitat Autònoma que en teoria són els que tenen la màxima responsabilitat

respecte a la llengua i competència exclusiva en la normalització lingüística. Els cursos de català necessiten una titulació oficial emparada per una institució oficial que en aquest cas no existeix. També és necessària una política de formació del professorat que tampoc no hi és, una política d'edicions de textos didàctics, etc. Es a dir, és inexistent qualsevol infraestructura autonòmica per tal de dur a terme la normalització lingüística.

EL II CONGRÉS, ESDEVENIMENT HISTÓRIC.

-Respecte al II Congrés quin és el funcionament que es preveu a Mallorca i als Països Catalans?

-El II Congrés és un esdeveniment cultural i històric en el sentit que obri una fita en la història del nostre poble, i la normalització de la nostra llengua, concretament a les Balears, s'hi han adherit les institucions públiques, les quals han fet un vot públic de catalanitat de la nostra llengua i cultura. Aquest fet dona un impuls institucional a les

tasques del Congrés.

Per altra banda, el II Congrés provocarà una pluja informativa que pot fer aixecar una barrera contra el gonellisme i altres postures en contra de la nostra llengua. També es preveu un Congrés dinamitzador i popular que aconsegueixi la participació de milers de mallorquins.

-Quina és l'aportació que pot fer el mallorquí a títol individual.

-Primer de tot, s'hauria de fer congressista tot el qui vulgui la normalització del català, llengua pròpia de les Illes Balears, a tots els àmbits de la vida quotidiana, i quan ja s'és congressista, aleshores fer-se difusor dels objectius i realitzacions del Congrés al seu propi àmbit.

ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ, ELEMENTS FONAMENTALS DE LA CASTELLANITZACIÓ.

-Quina és la influència dels mitjans de comunicació en la situació actual de la llengua?

-Els mitjans de comunicació de les Illes són un element fonamental de la castellanització tant cultu-

ral com idiomàtica. El II congrés intentarà servir de plataforma per a augmentar la dinamització cultural i popular en aquests països nostres.

BILINGUISME PASSIU, ACTITUD NECESSÀRIA.

-Quines actituds individuals es poden prendre per a salvar la nostra llengua?

-El missatge fonamental del Congrés és que cada persona usi i s'expressi sempre en Català. El bilingüisme passiu, és a dir, que cada parlant usi la seva llengua, és en aquests moments ben justificat ja que només un 9 per cent de la població entén el Català.

En definitiva són molts d'anys de repressió lingüística que encara dura, i hem d'esser conscients que les actituds lingüístiques no canvien un dia per l'altre, sinó que és una tasca llarga i difícil d'aconseguir, si no és mitjançant l'actitud personal de cada un de nosaltres.

Miquel Bezares
Joan Garau.

errades de cafè

OTAN, SI, OTAN, NO

-Votaràs sí o no, a l'OTAN...?

-Ni sí, ni no; no votaré.

-Aquesta és bona! O ets d'es partit d'en Fraga?

-No, però em cau molt simpàtic, sobretot quan menj ciurons, pens molt en ell.

-Idò, per què no votaràs?

-Perquè pens que és un referèndum inútil, molt costós, que no s'havia d'haver convocat mai.

-I per què?

-Perquè ningú sap si mos convé estar o sortir de l'OTAN, i molt manco es poble. Això li pertoca an es Parlament.

-Es Partit Socialista ho prometé a ses eleccions...

-I què? Prometé tantes de coses que no ha complides, que una més no li haguera espenyat res, al contrari, ara, pens que el desprestigiaren molt. Sobre tot si perd aquestes eleccions...

-No les perdrà...

-Jo no estaria tan segur...! Ni ells tampoc que no hi estan, maldament En "Felipito" assegurí lo contrari.

-Però tu ets partidari d'estar a l'OTAN, o no?

-No ho sé, per això no votaré. I tu?

-Jo votaré a favor.

-A favor de quí?

-Homo...! De continuar essent de l'OTAN.

-I quins beneficis mos donarà seguir estant així com estam ara?

-Estarem més protegits militarment.

-I si sortim?

-Molt indefensos. I diuen que ets anglesos no mos donaran Gibraltar i es moros mos prendran Ceuta i Melilla.

-Vaja amb sos moros!

Són es que ho desbaraten tot, d'ençà que s'han espabila. De totes maneres, pens que més hauria valgut no convocar aquest referèndum, i manco en dia fener.

-Es Govern digué que no hi havia dia més apropiat.

-Sí? i es molts de milions que aquesta festa mos costarà?

-Sí, però no quedava altre remei, diu es Govern.

-Diran lo que voldran, però molts pensen lo contrari. Molt de criticar sa dictadura d'en Franco, i ara ells, en moltes de coses fan deu reals de lo mateix: fer ses votacions en dia fener.

-Diuen també que, essent d'es Mercat Comú, seria un desavantatge i un contrasentit no pertànyer, també, an es Pacte de S'Atlàntic.

-Es contrasentit és estar ja dins l'OTAN i fer un referèndum per seguir amb aquest Pacte, però exposats a perdre-lo, sortir, i convocar altres eleccions generals per haver-les perdudes.

-Es un perill, sí, però es socialistes ho havien promès en es seu programa electoral i ho volen complir.

-Crec que han perdut es papers de bon de veres...

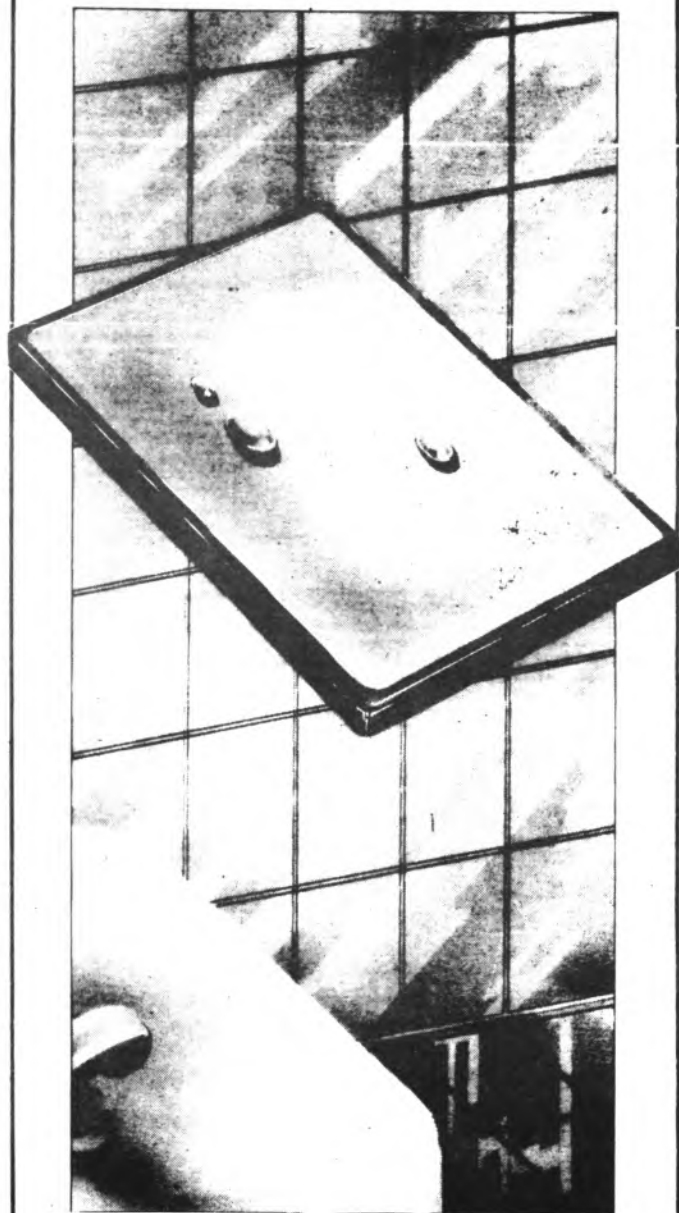
-No serà tant...! En Fraga els ha perduts, que és partidari d'estar a l'OTAN i aconsella an es seus deixebles que no votin, lo que li ha valgut sa crítica d'es partits de dretes estrangers, i de molts d'es seus...

-D'es seus espanyols no ho creguis. Són molt disciplinats, si ell diu: "a menjar ciurons", a menjar llegum...

-Idò, alerta que no tenguin un còlic polític d'aquells que no se'n recuperin...

Un que escoltava

*Armonía y Calidad
a su "Servicio."*

Lisa y llanamente.

PREFAMA
Materiales de Construcción

Exposición en Palma:
C/ Archiduque Luis Salvador, 84
T. 25 16 31 - 29 29 97

Almacén:
Gran Via Asima, Manzana 17, Solar 14
Polígono Son Castelló, (La Victoria)
T. 29 40 04

Lluçmayor:
C/ Pedro Roig, 29
T. 66 01 50 - 66 01 54

Arenal:
Carretera Militar, 522
T. 26 22 38

Cala d'Or:
Auda. Benavides 17
Tel. 65 77 32

Les cases estan situades sobre una ampla zona completament plana Gomera i Gomereta, dues germanes molt diferents

Gomera conserva la torre de defensa de planta quadrada

Les cases de Gomera són de dues plantes de gran senzillesa

GOMERA.

El dia que anàrem a Son Mut Aliardo, aprofitàrem per visitar Gomera i la veïna Gomereta, a l'objectiu de incloure-les en un altre treball.

En els segles XV i XVI ambdues possessions formaven una única finca propietat de la família Mas, però en el darrer quart del segle XVI (1578) hi havia dues propietats. Una a nom de Jaume Antoni Serralta i

Magdalena Cenglada, sa muller, que era Gomera, i l'altra, Gomereta, a nom d'Honorat Mas, continuant la línia familiar.

En 1598 va adquirir Gomera Jaume Clar de Vallgornera, inaugurant un

branca que va durar fins a mitjan S. XIX. En 1865 era de l'Honor Gregori Clar amb un valor de 2.000 lliures i desset anys més tard, el 1702, el seu valor s'havia triplicat, aconseguint un valor de 6.200 lliures. Mn. Antoni Clar, Prevere, era el seu propietari, el qual tenia Indult per poder celebrar Missa en la possessió, a més de tenir un altre Indult per poder celebrar en la seva posada a Lluçmajor.

En el cadastre de 1862 figuren dues finques amb el nom de Gomera, una a nom de Gregori Clar Salvà, amb una extensió de 166 quarterades —3 quarters i 49 dextres— dels quals hi havia més de la meitat d'extensió que estava cultivada. L'altra finca era de Joan Capellà i Clar, de 30 quarterades —2 quarters— 46 dextres de cabuda. En el segle actual, en 1945, la finca només era una, a nom de Dn. Francesc Aulet i Aulet, metge.

Les cases estan situades sobre una ampla zona completament plana. Presenten un aspecte poc corrent, per la seva senzillesa. Aquestes consten de dues

Les cases de Gomereta són molt diferents a les de Gomera.

Gomereta té una torre de defensa de planta quadrada.

plantes amb portal d'arc de mig punt, amb una perllongació al costat dret bastant extensa. Al costat de l'esquerra hi ha una edificació de planta rectangular, quasi irreconeguda, que és el que resta de l'antiga torre de defensa.

Les cases no tenen res notable, a no ser una creu de Malta esculpida sobre una de les peces de marès del portal, la qual cosa sembla identificar l'existència d'un lloc destinat a Oratori Privat.

Quant a les deixalles prehistòriques només s'han inventat dos monuments. Un conjunt prehistòric en el lloc anomenat Sa Pleta i un talaiot en l'indret anomenat s'Hostal Cuior.

GOMERETA.

La finca, tal com indica el nom, prové d'un establiment de Gomera. En el cadastre de 1578, com hem indicat anteriorment, figura a

nom d'Honorat Mas amb un valor de 1.600 lliures, i en el de 1643, a nom de Pau Mas. En 1865, els hereus de Francesc Mulet, de la vila d'Algaida, eren els nous propietaris. Aquesta família va continuar en la propietat de la possessió fins al segle XIX, passant posteriorment a unificar-se amb una sola propietat. De 1774 coneixem, la producció que fou de 40 quarteres de blat, 9 d'ordi, 20 de civada i 1 de faves; el nom del propietari, Joan Mulet d'Algaida i el seu majoral, o conductor com es deia abans, que fou Miquel Verdera.

En 1862 la seva extensió era de 152 quarterades i 94 dextres havent-hi la mitat d'aquestes que eren de garriga i improductiu, i n'era propietari Dn. Joan Mulet d'Algaida.

En 1945 la possessió pertanyia a Dn. Francesc Aulet i Aulet, metge, formant una sola propietat amb la possessió veïna de

Una antiga cisterna abastava les necessitats d'aigua per a les persones i el ramat.

Gomera, tal com hem explicat abans.

Les cases pròximes a les de Gomera, estan aferrades a la notable torre de defensa de planta quadrada en bon estat de conservació, i que són molt diferents a les de Gomera, en la seva estructura. El portal principal també és diferent, al de la possessió contigua, mentre aquest va adintellat, l'altre és de portal d'arc de mig punt.

Els restes prehistòrics inventariats són dues coves, una en el lloc, altament suggestiu, dit "S'Hostal de ses Males Llengües", i l'altra devora les cases un talaiot darrera les cases i una necròpolis, situada dins la "tanca prima des Camps des Clapers".

Joan Clar
Francesc Verdera
Fotos: A. Monserrat
A. Oliver.

**SANEAMIENTO
CALEFACCION**

Gabriel Oliver

**INSTAL·LACIONS SANITARIES
CALEFACCIO
ENERGIA SOLAR**

Exposició i Vendes: C/. Born, 2 - Tel. 66 06 52
Taller: Melià, 26 - Tel. 66 16 37 - LLUCMAJOR

Gent de la vila**Els 41 anys de docència del senyor Cardell**

Després de 41 anys de magisteri, Sebastià Cardell i Tomàs, més conegut pel Senyor Cardell, s'ha jubilat. Aquest home senzill, d'una espiritualitat indiscutible i d'una refinada sensibilitat podrà dedicar 6 hores més cada dia a les seves "curolles intel·lectuals".

La modèstia que el caracteritza fa que no li agradi parlar dels seus títols però creim que és obligat el deixar-los com a testimoni d'una vida dedicada plenament a l'estudi i a la lectura. Es mestre de Primera Ensenyança des del 1944, Professor Mercantil des del 1951, és habilitat per a l'Exercici de l'Ensenyament de Llengua Francesa des del 1959, Diplomant en Llengua Castellana i Matemàtiques, Grau Elemental, pel Decret de 1960 i Mestre de Català des de 1979 per la Universitat Autònoma de Barcelona.

-Quants d'anys i on heu fet escola?

- Als Arxius del Col·legi de Sant Bonaventura, de Lluçmajor, consta des del curs 1944-45 fins el dia 2 de febrer de 1986. En aquest Centre, doncs, quasi 42 anys. A més de les classes al "Sant Bonaventura", el curs 1955-56, els capvespres, de 5,30 a 7,30 h. vaig començar a fer escola a Ca les Monges de la Caritat, de la nostra ciutat, a la Secció de Batxillerat, "Colegio de Cristo Rey", modalitat lliure, acabat de fundar, del qual era director el Sr. Antoni Palou Ferrer, Llicenciat en Ciències Matemàtiques i la divisa del Col·legi era la següent: "Veritas libera vit vos". Les classes a aquest Centre, convertit després en el C.L.A.F. (Colegio Libre Adoptado Femenino), de Lluçmajor, es prolongaren fins a la creació de l'Institut de Lluçmajor, Maria Antònia Salvà, esdevinguda a partir del curs del 1974-75. En total denou anys que volaren de

pressa.

EL PATRONAT SOCIAL FEMENI DEL PARE CALDENTEY.

Hi havia inquietud cultural a Lluçmajor quan iniciàreu la tasca docent?

-Si he d'ésser franc, us diré que sí. Hi havia la Institució del Patronat Social Femení amb el seu fundador al cap, P. Joan Caldentey, T.O.R., que va desenvolupar una activitat cultural amplíssima; la ciutat de Lluçmajor mai no havia conegut, sota aquest aspecte, res de semblant. L'Ateneu "Ramon Llull" organitzava unes vetllades i conferències d'una qualitat artística i científica veritablement envejable i digna d'ésser imitada pels estudiants actuals. Una de les conferències que record i que va influir molt en la meua formació va ésser "Teoría del consciente y del subconsciente y análisis de la personalidad", pronunciada a la Sala d'Actes de l'Ateneu pel Director del P.S.F.

-Com veis l'evolució dels al·lots al llarg d'aquests anys?

-Sempre hi ha hagut estudiants bons i dolents. Però, tal volta, un temps hi havia més docilitat, una actitud diferent envers els pares i educadors. No millor ni pitjor que l'actual, però sí distinta. Pens que l'apatia, el desinterès envers les tasques pròpies de l'aprenentatge han augmentat, com també les tensions al si de les famílies i en conseqüència dins la societat en general. D'aquests aspectes negatius, els al·lots no en són, evidentment, culpables, perquè els mitjans de comunicació, la TV en primer lloc, davant la qual es passen hores i hores, no els eduquen com a ciutadans responsables. Quant a aspectes positius citaria una major espontaneïtat, una naturalitat que abans els al·lots, donats el condicio-

naments externs, difícilment manifestaven.

-Quan introduíreu el català a l'ensenyament?

-No record la data exacte, però crec que va ésser l'any 1965. En vaig iniciar les classes amb el beneplàcit i entusiasme del Director, Rnd. P. Baltasar Cloquell Moragues, T.O.R., al col·legi de Sant Bonaventura, Secció de Batxillerat, als cursos superiors 5è i 6è, ja que jo havia aconseguit el títol de Professor de Català a l'Estudi General Lul·lià de Mallorca, l'any 1964, en grau elemental, a un cursat patrocinat per l'Obra Cultural Balear i dirigit pel Sr. Francesc de B. Moll. Al Col·legi estudiaven la "Gramàtica Normativa per a ús dels escriptors balearics", de Francesc de B. Moll que aleshores tenia el número 15-16 de la Biblioteca de

"Les Illes D'Or". Poc temps després les vaig començar al Col·legi de "Cristo Rey" amb algunes alumnes que ja eren Batxilleres Superiors. Al mateix Col·legi es va incorporar un poc més tard, sempre amb caràcter voluntari, als distints cursos de Batxillerat. El Director del Col·legi de Sant Bonaventura, l'esmentat P. Cloquell, també impartia classes de català als alumnes dels altres cursos. Arribat el mes de juny, els alumnes que ho desitjaven podien presentar-se als exàmens que convocava l'Obra Cultural Balear i alguns dels seus membres es desplaçaven a Lluçmajor per fer-ne les proves. Ho feren així fins que l'ensenyament del Català fou declarat obligatori. Els alumnes aprovats rebien un Diploma u obsequi en llibres i metal·lic que variaven segons

la puntuació rebuda i els majors d'edat, una excursió per als EXCEL·LENTS per terres catalanes i us cal dir que, si els meus records són bons, foren tres els llucmajorers que ho aconseguiren.

El Cercle Cultural Recreatiu, de Llucmajor, organitzà dos curssets de Mallorquí; el primer el 1966-67 i el segon, el mes de gener de 1968 i va durar fins al mes de juny. Hi va concórrer un nombre bastant crescut d'alumnes, tots majors d'edat que seguien amb interès les lliçons i resolien els exercicis. Aquests curssets foren dirigits per mi i les classes es donaven al local social: Plaça de Santa Catalina Tomàs (Acció Catòlica), els vespres dels dimarts i dels dijous. També he fet classe o curssets organitzats per l'O.C.B., de Llucmajor.

L'any 1971 vaig començar a ensenyar als meus alumnes de 4rt. d'E.G.B. la llengua de les Balears i ho he anat fent fins al dia de la meua jubilació, el 2-2-1986. L'impartí també als seus alumnes de 5è el meu bon company, el Sr. Jaume Lladó Bortone, Mestre Nacional i Mestre de Català fa dos anys jubilat. Ho férem amb totes les distintes promocions d'al·lots que passaren per les nostres aules.

-Com estava la situació lingüística en aquells moments?

-Al començament de la meua tasca educativa, curs 1944-45, no hi havia possibilitat de fer labor d'una manera palesa en pro de la nostra llengua. Això, afortunadament per a bé de tots, anà cedint i, després

de l'any 1964, vam poder ensenyar dins el Col·legi de Sant Bonaventura -Secció Batxillerat- la llengua vernacle sens que ens molestassin mai, ans al contrari la Universitat de Barcelona, d'una manera oficial, ho veia amb molts bons ulls que s'hi impartís.

-En què heu ocupat el temps lliure?

-L'he esmerçat llegint i estudiant la major part. Des de petit sempre he sentit una gran passió per la lectura i per l'estudi.

De jove, acabat el Batxillerat Universitari, em vaig subscriure a Biblioteca "Les Illes d'Or" i després de quasi totes les publicacions de l'Editorial Moll en la nostra llengua. En la lectura d'aquests llibres, en les obres literàries en llengua castellana i francesa i en obres preceptives de gramàtica d'aquestes tres llengües m'hi som adreçat moltíssim un enfilall ben llarg d'hores. A poc a poc he anat formant la meua biblioteca particular que és vida de la meua vida. Son els llibres uns morts-vivents perquè ressusciten quan un bon lector sap assimilar el que la llengua impresa, sens vida, ens diu a la nostra intel·ligència disposada a aprendre cada dia, mitjançant la lectura, qualque cosa nova.

M'escau molt bé citar-vos ara dues estrofes d'una horaciana, de Mn. Costa i Llobera que formen part de "ENTRADA VERN" i que es refereixen a l'estudi. Diuen així: Què hi fa la nit tan

llargaruda?
Així a la llàntia vigilant

d'estudi
veuré passar les visions dels
genis
com en sagrada pompa.

Oh festivals del pensament!
Mon íntim
racó d'hivern no n'afretura
d'altres...
Dins aqueix bres de solitud
i somnis
tot l'univers palpita!

Una de les meves lectures preferides és el Diccionari Català-Valencià - Balear, el Diccionari etimològic i complementari de la Llengua Catalana, de Joan Coromines i del mateix autor i de J.A. Pascual, el "Diccionari crítico etimológico Castellano e Hispánico", etc. Els estudis lingüístics sempre m'han apassionat. He pensat manta vegada en una estrofa de l'Himne del Col·legi de Sant Bonaventura. Es la següent: Amantes somos de las cosas

bellas
y a su estudio nos damos
con placer;
las verdades sabidas son
centellas
de luz de Dios que bañan
nuestro ser
prestándole una gloria
singular
¡Alumnos! ¡a estudiar!
¡Amigos! ¡a aprender!
que la mayor riqueza es el
saber.

La vàrem aprendre essent encara estudiant de Batxillerat i em deixà una

empremta fortíssima dins el meu ésser.

UN APLEC DE CANÇONS POPULARS.

-Què fareu ara?
-Ara, lliure de les tasques docents, disposaré de sis hores diàries més per poder dedicar-les a les meves curolles intel·lectuals. Pens editar un aplec de cançons populars mallorquines que vaig recollir de viva veu dels meus pares ja fa molt de temps; estudiar el Teatre Religios medieval català i refrescar la meua memòria per tal de recuperar els coneixements oblidats o esdevinguts ja poc precisos pels molts anys de no exercitar-los, singularment, de les llengües clàssiques i modernes.

Finalment, per acabar, vull recordar, emocionat, els qui foren els meus professors; tots aquells amb els quals vaig compartir les tasques docents; els pares que depositaren en mi la confiança per a educar llurs fills i tots aquells que d'una manera o altra foren els meus deixebles, segurs que trobaran en la meua persona un autèntic amic. Moltes gràcies.

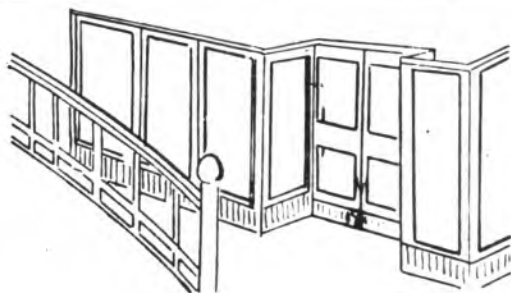
C. Font
C. Julià.

La Palmera

es fasser

Historiador Terrasa. 37.
Teléfono 66 04 69
LLUCHMAJOR - Mallorca

**FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS**

**ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI**

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

La vida d'Antoni Faidella (VI)

Joaquima Faidella

Tot escassejava en extrem i els racionaments de queviures eren molt justets i s'havia de perdre el dia fent cua per obtenir un parell de quilos de patates o un litre d'oli; de vegades, quan encara no havia sortit el sol, n'hi havia que ja feien estada per ésser els primers. S'esdevenia que, després de quatre o cinc hores d'esperar, a vegades, ens deien: —"No n'hi ha més".

El pare es posà a fer esparidenyes. Sí, esparidenyes i moltes que en venia. No hi havia sabates i per això els en calia comprar. Tota la família l'ajudava. Les germanes grans feien treneta i els petits desfèiem corda. El pare donava voltes a la trunyella fins a fer les mides que es requerien. Posava lona del tendal de la barraca, tres metres de veta i envant. En duia a vendre a Barcelona, i anava als "encants"; hi comprava corda vella per fer esparidenyes i garrofes per menjar. Quan arribava ens en venia i li pagàvem amb els cèntims que ens donava per fer o desfer corda. En duia a vendre pels pobles de la comarca i demanar a canvi, queviures i sempre duia teica. No n'havia fetes mai, d'esparidenyes, però, de nin, va veure com ho feien i en va tenir prou.

Anant a vendre esparidenyes a Girona, va trobar un amic que va fer el servei militar amb ell i li va dir: —"Què encara fas titelles, Toniet? Ell va dir que sí. I què faries pagar per una representació? li digué l'amic. Dos cistells de verdures i llegums, respongué el meu pare. —Home... Sí, sí, amic, tal com sona. Si un dia feia diners, a cabassos, bo és que ara els guanyi a cistells per omplir la tripa".

Dit i fet. Una representació a canvi de dos cistells de queviures. El pare, arribat a casa, digué a ma mare:

—"Potser és la vegada que hi he guanyat menys".

La meua mare li va respondre: "Però no podràs negar que no ens pugui fer un bon profit".

DE MAL EN PITJOR

Tot el temps que va durar la Guerra Civil Espanyola vàrem tenir muntada la barraca a la Plaça de l'Estació del tren. Hi fèiem putxinellis, els diumenges a la tarda, una funció només i aquí hi va tenir ocasió de representar tot el repertori que tenia i el que es va empatollar ell mateix, noves i fresques, sempre amb humor, perquè el paciencut i atent espectador —sobretot els que es feien parroquians— no quedàs decebut. Fins i tot creà una orquestrina que va motejar "La murga dels ben fets".

El mestre Josep Ma. Ruera venia bastant amb la seva família a veure titelles i es delitava contemplar i escoltant la dita "Murga" i un dia va dir al meu pare: —"Es perfecte el seu ajustament". Aquest senyor era el Director de l'Orquestra Simfònica de Granollers i va ésser víctima del bombardeig. La "Murga" cantava tota classe d'estrofes i era dirigida pel mestre amb un (plomero) plomall i la componien els instruments següents: un bombo, uns platerets, una trompeta i un clarinet. Aleshores jo ja vàreig haver de rellevar la meua germana Felipa.

Quan bomberdejaven Madrid, van evacuar molts infants de la capital i a Granollers ens en deixaren una bona colla, potser 400 (?), no recordo el nombre, i això per custodiar-los. Tothom en va voler a casa seva i els qui no en pogueren tenir contribuïren amb el que podien per alleugerir la seva tragèdia si això era possible.

El meu pare es va oferir per fer-los una tarda infantil. Aprovada la idea, va fer un motle de guix per a fer tests de terrissa o cossiols amb floretes artificials per a les nenes i cotxets de carreres de fusta per als nens i els en va regalar un perhom. Va fer jocs de mans. Era un obsequi que encara que modest, duit a terme amb la més bona voluntat. A la sortida de la festa infantil que constituïa la representació dels putxinellis primer i segon, el festival, quasi tots deien: —"Què latal! Què birria! Molts testos quedaren dins la barraca en terra a trossos. N'hi havia que els tiraven quan sortien al sòl davant els nostros nassos i també algun cotxet de carreres. Va ésser el primer fracàs i el darrer de la seva carrera artística. Però no en va fer cas; va actuar el millor que pogué i no estava obligat a més. La culpa va ésser que els madrilenys no entenien el català o més bé, el pare no va atinar que els petits madrilenys no entenien el català o sí.

La cosa dels queviures anava de mal en pitjor i per omplir-se la seva tripa i la dels seus es posà a recollir caragols i n'hi havia tants que aviat hi anàrem tots el de la família a cercar-ne. Agafats, els triàvem i ell i dues filles grans els duïen a vendre al Club (Barcelona). N'hi duen dos covos i dos cistells grans i el pare a més a més es carregava a les espatles dos saquets petits i amb tot això cap a l'estació del tren que estava a deu minuts de casa. Hi anaven una vegada a la setmana fins que fou prohibit. Amb el guany dels caragols el pare anava a foravila a comprar als camperols qualche carabassa d'aquelles grosses que donaven a les escoles. Si un dia l'hi venien d'aquelles de color carabassa, la guardàvem pel diumenge, per fer festa.

ALS 48 ANYS EL CRIDAREN A "QUINTES"

Anaven demanant quintes i quintes fins que finalment varen demanar la seva. Tenia aleshores 48 anys i un dia hagué de pujar a un camió que anava ple de quintos com ell i cap al front de batalla. Els deixaren al mig de la carretera i sense eines de cap classe tots arrupits, esperant ordres. La sorpresa seva va ésser molt gran quan va trobar de bell nou en Felip Montserrat que havia vingut amb un camió carregat d'homes de Sabadell. Passaren la nit a la interperie i sense sopar, perquè en duïen poc i els soldats tot s'ho reparteixen...

L'endemà, tot el dia, ja veien passar obusos ran de la carretera i sentien moltes canonades i també venien tirs. Arribada la nit enmig d'aquella angoixa, en Tonet va escoltar en Felip que li deia per donar-li ànims o potser donar-se'n a ell mateix: —"Tonet, si els

feies titelles, no estarien quiets?". —Saps, Felip, va contestar en Tonet, el Nord és allà; Sabadell cap allà deçà i Granollers un poc més envant.

Parteixen a peu a camps través, pujant i baixant. Aquí aigua, allà sec amb un do d'orientació admirable. Arriben a Sabadell el matí a casa d'en Felip que no volia de cap manera que seguís la marxa sense reposar i l'aconsellava que no partís fins l'endemà, però ell el digué que no i va partir cap el migdia a casa. Estàvem tots ataula, sopàvem de fulles de col i naps bullits com cada dia més o menys, sense gust ni brou. Sort que la Rosa s'encarregava, amb la mà dreta i el dit polze inclinat cap avall, d'aturar-se a cada plat i el feia moure com si fos el setrill d'oli i tots, un poc gelosos, miràvem a qui amania més. Així entre pitos i flautes i "en casa no comemos, pero reímos" passàvem els dies i les llargues nits de sirenes d'alarma anunciant el perill de bombardeig. Però parlant seriosament, tenint el pare al front, no en teníem de rialles i estàvem aquell dia, tal volta, més quiets i silenciosos que mai. Heus aquí que vèiem com la Felipa s'aixeca d'una revolada cridant i anat a la porta del magatzem. Menjàvem abaix per no embrutar el pis, però que quedí clar, no per embrutar-lo de miques que no n'hi havia, sinó de fum i això era de cremar llenya de pi verd i el menjar fins i tot en tenia gust, no de pi, sinó de fum.

La Felipa no s'havia equivocat havia conegut el xiulet del papà i en veure'l va cridar: El papà! El pare va caure als braços de la meua mare i les meves germanes. Era el nostre pare, però no semblava el mateix de dos dies abans; tenia els peus inflats i tot el drama de la guerra plasmat al seu rostre.

L'endemà els tirs ja eren a Granollers; bombardeig mentres tiraven bales; al costat de casa varen posar una peça d'artilleria per ti-

rar cap allà i els morters venien cap ací. Tots estàvem amagats prop de les parets mestres. El meu germà petit i jo ens amagàrem sota el banc de fuster. El sotrac que ens donaven les explosions era tal que el capet pegava a la paret, qualche pic ens alvaça de terra. La mare com un noble capità ens deia: —"No vos espanteu que aquestes les sentim". Però ella era la primera que tenia por de no sentir la darrera.

Després d'aquest combat hi va haver silenci; un silenci sepulcral que va durar llarga estona i després es sentiren veus d'homes i trucades fortes a la portassa. El pare va obrir. Eren soldats que preguntaren i ordenaren que sortíssim tots els qui havia dins. Tremolant sortírem i ens preguntaren si hi havia homes amagats. Nosaltres diguérem que no. Demanaren menjar i la mare els va omplir el casc de bessons d'avellana que nosaltres havíem anat a cercar a un magatzem, mentre es cremaven tots els sacs que hi havia dins. Pocs dies després l'alliberació de Granollers i el primer d'abril hom anunciava l'acabament de la guerra.

EL FINAL DE LA GUERRA

Tothom es va llençar al carrer, esborrajats d'alegria. Totes les sirenes de les fàbriques es posaren a tocar. Les cases quedaren buides. Tothom picava de mans. S'abraçaven. Saltaven. Finalment ja podríem men-

jar pa i sense el perill dels avions que ens feien la vida impossible passejant la mort al damunt nostre.

Els últims del mateix mes, ja estàvem muntats a Sabadell amb la barraca de titelles perquè tothom volia disfrutar i celebrar la pau. Les festes majors, que havien quedat aturades, ara es feren més festoses que mai. Muntem a Sabadell i a les 7 del capvespre el pare va anar a visitar en Felip a

casa seva per saludar-lo i de passada portar-se sopar per als qui havien quedat a la barraca. A les onze de la nit es va presentar amb una olla de pèsols vells bullits —no duits—. Es veu que no havien estat en remull. Ells no creien que hi anàssim i no tenien res aparellat. Preparar-lo costava encara una mica fins que les coses es van anar normalitzant. Bé ho dic perquè aquell dia tinguérem necessitat d'anar a dormir sense sopar. Pensàvem que haurien estades molt bones unes fulles de col o un tros de carabassa bullides, encara que no haguess estat de color de carabassa.

Les festes de Sabadell sempre havien estat profitoses econòmicament, però aquell any no ens varen ni quasi conèixer degut que la barraca no semblava la mateixa. Tota ella era un pegat. Després vingueren Terrassa, Mataró, Calella, Sant Feliu de Guíxols, Palamós i anant seguint tota la ruta amb uns èxits mai no aconseguits.

Prohibida la reproducció total o parcial d'aquests escrits.

AUTO ESCUELA

Rafael Fiol

LLUCMAJOR: Pescadors, 19 - Tel. 66 02 46
S'ARENAL: Pl. dels Nins, 3 - Tel. 26 43 51
PISTA DE PRACTIQUES: Telèfon 66 17 25

Tallar i cosir

Fa pocs mesos un amic del copiador de llistes, encomanat del virus sanitäts del bon ús de la llengua catalana, li féu l'encàrrec de revisar pels presatges, calaixeres i recolzes de LA RACONERA per tal de treure el cap del fil d'un dubte que l'esposa de l'amic i unes companyes tenien. Efectivament, aquesta colla d'amigues tenen, entre d'altres, el costum d'entretenir algun dels seus escassos lleures practicant l'ofici respectable i profitós de cosidores i modistes. El problema era que els venia a contracor (cast.:

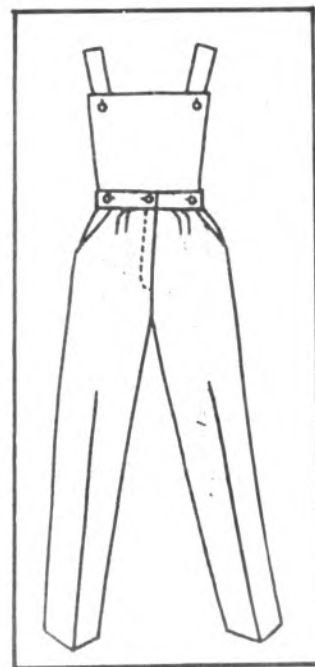
"cuesta arriba") donar nom a la seva activitat lúdica: allò que elles els capvespres, després de les tasques professionals i domèstiques, duïen a terme era una mena de cursset de "CORTE i confecció". Elles, bones mallorquines, acceptaven de bon grat el fer "confecció", però amb allò del "CORTE" no hi podien donar passada. Pensaren (encara hi ha bona fe, sembla, pel món) que el paperam polsós de LA RACONERA els podria donar resposta. Sien les ratlles que segueixen un senzill homenatge a aquestes persones que,

com tantes de bona voluntat, encara creuen i volen practicar l'antiga llei que ens cal a tots retornar el seu nom a cada cosa.

Els castellanismes fortament arrelats són d'erradicació difícilíssima. Entre d'altres coses perquè la paraula correcta equivalent en català no està prou estesa, no tenim l'habitud d'emprar-la, i això la fa estranya, poc "natural" (alguna cosa d'això s'ha escrit a aquesta secció el febrer de 1.985).

Aquest era el cas, evidentment, de la preocupació plantejada més amunt. Analitzem-ho:

El Diccionari Català-Valencià-Balear dóna un munt d'acceptacions del substantiu "tall", la segona d'elles és la següent: "acció de tallar; manera de tallar una cosa i castellà: corte"; llegim més avall dos dels sentits derivats d'aquesta acceptació: a) "acció i manera de tallar les peces de roba, cuïro, etc... amb què es confecciona un vestit, un calçat", b) manera o forma d'estar tallat un vestit o un calçat". Cita l'Alcover-Moll, com a exemple, la frase: "aquesta jaqueta té molt bon tall", i, com a autoritat, un text de "L'S-pill" (poema narratiu satí-

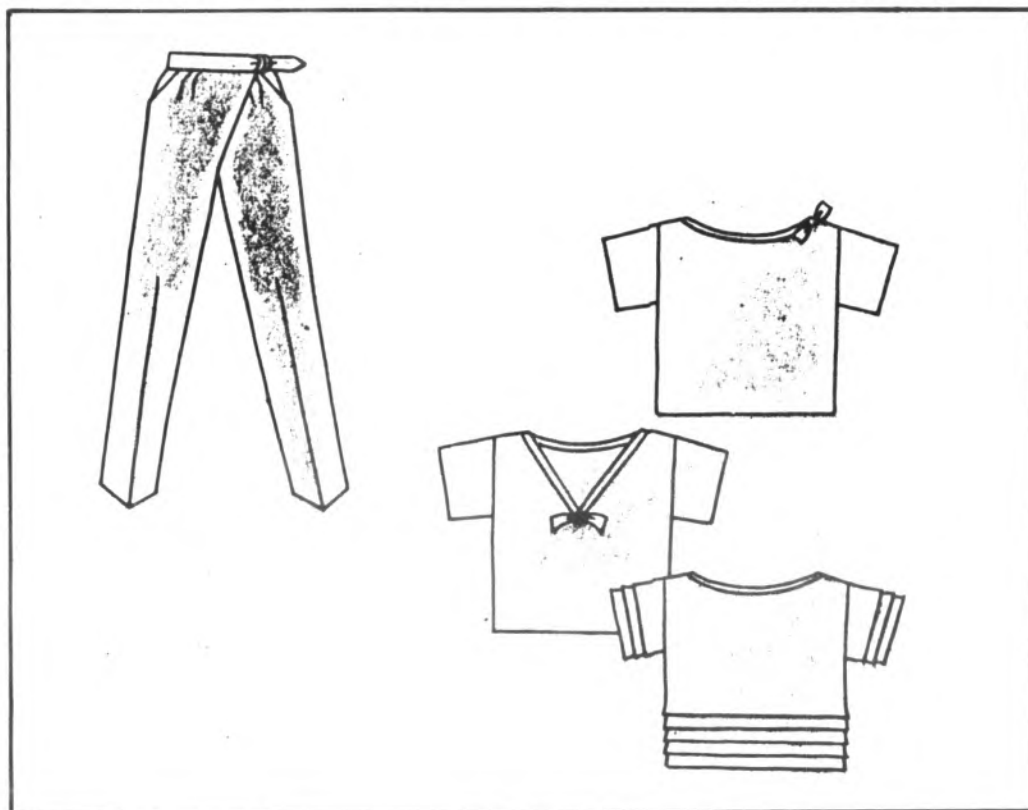

ric de Jaume Roig, valencià, compost cap al 1.460) que transcrivim complet:

"El llur vestit de fina llana/ seda pisana serà tot nou, /vendre'ls les nou un tall novell".

Si consultam el Diccionari General de la Llengua Catalana comprovarem com ambdós sentits de la paraula s'expressen gairebé literalment com al DCVB (només es canvia "es confecciona" per "safaïçona") i com, per afegit, es mostren dos exemples de locucions per tal de contextualitzar les dues significacions esmentades: "escola de tall", per a la primera i, "tenir un vestit un bon tall", per a la segona. El desassossec de les cosidores aficionades queda, pensa el copiador, a nivell d'informació, resolt.

Tot escorcollant calaixos i racons en la indagació del que ens ocupava, el copista ha trobat enganxat a una agulla saquera encastrada a un coixinet arnat un paperet de fumar on hi havia, grafiades per una mà no gens tremolosa, algunes rastalleres de mots d'aquells que mai no manquen a una "acadèmia de tall i confecció". La llista constava de dues parts, una de vocabulari en català (eixut), la denomina-

rem A, i una altra, B, com les que habitualment presenta la secció: una vintena de castellanismes amb les corresponents formes mostrades (aquesta segona aconsellava consultar la llista de "peces de vestir" que amb data d'octubre de 1.983 fou redactada i arxivada a aquesta secció.). Passem a reproduir ambdues relacions:

A: agulles: d'amortallar cegos (la més grossa dels sastre), de brodar, de cap (o de cap blanc, negre, de la Mare de Déu), de cego, de corxé, de cosir, de fer calça (o mitja), grosses (o de passar vetes) petites, invisibles, de màquina, de sargir, de travar (o engafetadores, o tancadores, o de dida, o d'arquet, o finalment, imperdibles)... (si voleu més informació, i val la pena!, vegeu "agulla" al DCVB), anelles, atzabegues, blondes, botons, brodats, canons d'agulla, canonets de fil, cintes, clips, coixinets de les agulles, colzeres, cordons, cremalleres, dent de rata (ziga-zaga), didals, estoigs, fills (de cotó, de perle, de brodar, s'embastar, de sargir), gafets, ganxets, ganxos, llaços, madeixes, musculere, ous de sargir, passacintes, passamaneria, punto, randes, serrels, tambors de brodar, vetes, xarpalleres.

- Ajuar; caixa, parament (novia)
- Canuto; canonet
- Corpinyo; cosset
- Costurero; tauleta de cosir, vetllador, costurer; cosidor
- Estutxe; estoig
- Gènere; gènere
- Hetxura; forma, faiçó, factura
- Hombreira; espatlera, musculera
- Horquilla; agulla de ganxo
- Laç; llaç
- Lenceria; llenceria
- Llanilla; estam
- Modelo; model
- Mostruari; mostrari
- Mundillo; coixí de fer randa (randa de macetes)
- Perilla (borla); pereta
- Peixera; pitera
- Pico (de capell); cruia
- Tirants; retranques

Dit això (és evident que hi manca terminologia referida a "feines" pròpies del tall), pot ser calgui passar ja a l'acció. De moment acudirem al refranyer que mai no ens defrauda. Ell, com pertoca, ens incita a la tasca de recobrament quan ens remarca, amb el convenciment que dóna un llarga experiència: "cosir i cantar, tot és començar". Així doncs...
Febrer 86

TALLER MECANICO ANTONIO ROSSELLO

Navarra, 4 - 6 - Tel. 660928 - LLUCHMAJOR

SERVICIO DE PINCHAZOS
Y NEUMATICOS

ELECTRICA Calafat

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

VOSTÈ JA HA VIST ELS NOSTRES ESTANDS?
SOM ESPECIALISTES EN VHS I SEMPRE TENIM LES
DARRERES SUPERPRODUCCIONS.

NOVEDADES

SOM EL PRIMER VIDEOCLUB DE LLUCMAJOR EN QUALITAT I NOVETATS

TOT VHS

Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 - LLUCMAJOR

«Raimon o el seny fantàstic» de Lluís Racionero

Una novel·la dedicada als donats de gràcia

"Raimon o el seny fantàstic" és el títol de la darrera novel·la de Lluís Racionero i Grau, autor també de "Cercamón", "Del paro al ocio", "La Mediterrània i els bàrbars del nord"... El llibre a què feim esment és una obra que, confegint realitat i fantasia, refà les passes de l'aventura humana, literària, filosòfica i humanística de Ramon Llull. Apareguda fa uns mesos i acollida amb disparitat d'opinions per la crítica, "Raimon..." s'ha convertit en una de les novel·les darrerament més llegides en tots els Països Catalans.

Si la treim a les nostres pàgines no és per intentar fer-ne cap mena d'anàlisi literària ni cap valoració crítica. Es tracta, simple-

ment, de deixar constància d'un fet si voleu anecdotic i casolà, però significatiu de l'estima que l'autor ha posat en un paratge llucmajorer i en els estadants que el regenten. Ens referim al Santuari de Gràcia i als seus donats, Sebastià Amengual i Francesca Miralles, en recordança dels quals va dedicat el llibre: "Als ermitans de Gràcia, na Francesca i en Sebastià, que guarden els coloms i la font on s'abeurà el solitari de Randa".

Més envant, els noms de Sebastià i Francesca tornen a aparèixer dins el llibre, però ara ja com a personatges immersos en la trama novel·lesca. Són els pagesos que cuiden de Ramon Llull mentre aquest es dedica a la meditació dalt del Puig de Randa. Un i altra

s'estranyen dels neguits i les paraules d'aquell cavallers forasenyat que mena una vida apartada dalt dels cingles inhòspits. Però també, un i altra, amerats de cordialitat i senzillesa, esdevenen bàlsam per a l'esperit angoixat del contemplatiu.

Els nostres paratges són descrits amb aquests mots:

"Al bell mig de l'illa de Mallorca s'alça una muntanya rodona, erma i poderosa, d'amples espatlles. Allí reberen el seu predi els Llull quan acompanyaren el rei en la Conquesta. Des del cim s'albiren horitzons llunyans en totes quatre direccions: les serralades del nord, el pla de Ciutat, els ametllers de Llucmajor i les rades de llevant. Batut pels vents, aquell indret era, si bé

encisador, inhabitable: Llull escollí un lloc a redós de la ventada sota un cingle alveolat obert a migjorn, on naixia una font del penyal. La font, en el rabeig d'una cova, regalimava misteriosament i quieta, aigua de pedra. Allí féu Llull la seva habitació acomodant-se als clovells de la bauma. A fora, la muntanya davallava cap a una plana d'ametllers i, més enllà, l'aigua del mar on, a l'horabaixa, el sol s'emmirallava en esplendor rogenca; l'illa des d'allà dalt tan solitària, s'estenia irreal al cim de la mar daurada, mentre el cingle impressionant i la nit es cobaven sobre l'ermitatge, cobrint-li les espatlles amb la tebior de sol preservada encara a la roca".

M.G.S

**PEUGEOT
TALBOT**

**TALLERES
MARINA**

**AGENTE
OFICIAL**

**Talbot Solara
benzina**

Talbot Solara Diesel

Joan Ramon Clar
Mestre de taller
Carrer Marina, 104
Tel. 66 05 21
LLUCMAJOR

Mestre Antoni «Lleó» en la memòria del poble

per Miquel Sbert

No crec que ningú dubti que la confirmació de l'èxit d'un glosador popular la constitueix el fet que el poble, la memòria popular anònima, conservi vius i frescs els textos de les cançons que aquell glosador va compondre anys enrera.

A Llucmajor, és ben palès, molta gent recorda el nom, anècdotes i cançons de mestre «Lleó», glosador de soca-rel, nascut a l'esmentada ciutat el 5 d'octubre de 1818 i veí de Llucmajor fins a les vuit del vespre del dia 27 de març de 1908, data del seu decés. Home del poble, «mosso de margador», glosador per damunt de tot. Un glosador ajustat al cent per cent als models que d'aquesta tipologia humana n'han indicat els folkloristes. Protagonista d'un extens repertori d'anècdotes arrodonides amb cançons enginyoses com

poques, mestre «Lleó» fou autor també de diversos «glosats» que varen ésser publicats.

Es a rel d'una d'aquestes publicacions («pleguetes»), «Unions i desunions» de fets moderns i antics/posat en varies cançons / d'on poden prendre lliçons/ ets homos grans i petits. «(tercera edició en estampa de Felip Guasp a Palma, datada el 1896), que hem cregut oportú el nostre comentari inicial relatiu a la pervivència en la memòria col·lectiva com a senyal d'encert. L'obra de referència és un recull de 102 estrofes (majoritàriament fusió de dues quartetes heptasil·làbiques amb dues rimes consonants, de disposició croada) on l'autor reflexiona i es reconcentra en el passat i el present oferint la seva particular visió de l'individu que intenta sobreviure al si d'una societat injusta. D'aquesta recopilació el poble n'ha

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Educació i Cultura

ASSOCIACIO PREMSA FORANA

assaborit una bona part incorporant-la al patrimoni comú.

Tots els estimadors de la cançó popular mallorquina recorden que el pare Rafel Ginard i Bauçà al seu gegantí «Cançoner Popular de Mallorca» només publicà les cançons per ell recollides de la tradició oral deixant de banda les que havien estat prèviament impreses. Doncs bé, si llegim el tom III del C.P.M., a l'apartat «Localitat», l'epígraf «Espanya en general», hi trobarem deu cançons. D'aquesta desena, set són originals (així ho prova la publicació citada) de mestre Antoni «Lleó» (vegi's la numeració): C.P.M.: nos. 15-18-19-20-21-22-23, «Unions...»: 33-38-32-29-30-35-47.

Anotarem el text d'alguns exemples de mestre «Lleó» (actualitzant-ne només l'ortografia):

33: «A Espanya hi ha un lleó/ antic i fort de barram/ i som molts qui l'engreixam / amb ses gotes de suor. / I amb sa contribució/ de sang força li donam, / i si no mos defensam/ matarà sa nació».

29: «Si aquest despotisme dura, /que la fe no's pos formal, /Espanya pes natural/ preparà en mala ventura; /un tira i s'altre s'atura, / que això resulta amb més mal/ que un cap de vent de mestral/ a arbre que està en tenrura»

90: «Espanya duu una alenta/ i a poc a poc morirà / i qui la podria curar/ s'enfermad li aumenta. /I si ha d'anar així sempre, /no s'hi podrà viure un ca,/ que sa bossa d'es pagar/ ja no té pols an es ventre».

Recollides pel gran folklorista franciscà a indrets tan diversos com Llucmajor, Porreres, Sineu, Artà, Son Carrió, Manacor, Sant Joan o Petra s'adapten molt fidelment al text original del llucmajorer publicat el 1896 (si n'exceptuam la no. 21 del C.P.M., molt canviada, però amb denotació clara de l'origen). Cas semblant succeeix amb la no. 27 de la plagueta («D'Orient a Occident/ el món d'extrem a extrem va: /un vol peix, s'altra vol pa/ i tothom viu descontent./I si Déu omnipotent/ prompte no alça sa mà, /sa sang corre i se veurà/ semblant d'un riu o torrent.») a la no. 962 del C.P.M. (tom III, «Vida Humana»).

En resum, doncs, si de 102 cançons que componen l'aplec del glosador de Llucmajor tants d'anys després de la seva publicació i a tants llocs distints, persones anònimes hem rememorat un 100% dels textos no calen dubtes sobre l'assumpció per part del poble de l'obra del mestre de paret seca Antoni Garau i Vidal.

Llucmajor, gener de 1986

UNIONS Y DESUNIONS

DE FETS MODERNS Y ANTICS

POSAT EN VARIAS CANSONS

D' HON POREN PRENDA LLISONS

ETS HOMOS GRANS Y PETITS

ESCRITAS EN MALLORQUÍ

PER

TONI GARAU

NATURAL DE LLUCMAJOR

TERCERA EDICIÓ

PALMA

ESTAMPA DE FELIP GUAŞP

1896

El batle, des que els Plens són manco conflictius que abans, té més xerrera i mentre es discuteixen els temes o assumptes de l'ordre del dia, efectua puntualitzacions que, en més d'una ocasió no venen al cas i són ben inoportunes perquè demostren que coneix pocs detalls del tema que s'està abordant. Així, al llarg de la sessió en la qual es va aprovar el reglament de règim intern del Consistori, va ser coregit, un pic i un altre, pel Secretari. Solsment encertava quan es donava per finalitzat el debat d'un article i deia "Anem a s'altre". Per cert que en aquest debat pareixia que el grup de govern era de vacances per la qual cosa el secretari hagué de treballar a escarada.

I continuant amb el batle, tot sembla indicar que no té moltes simpaties per la premsa, segon es va poder comprovar durant el Ple que comentam. Quan el debat es va tombar pel tema que tractava l'accés dels regidors a la informació sobre els temes municipals, el regidor socialista Rodríguez Valencia va manifestar que d'alguns assumptes, se n'havien

d'assabentar per la premsa, l'amo Antoni va respondre amb la celeritat d'un llamp "i naturalment no diuen entendre res".

No sabem si aquesta censura del batle es refereix a la premsa local o a la ciutadana. De totes maneres, seria interessant que presentàs proves sobre allò que considera informació errònia. Si no és així, aquesta recelosa postura de menyspreu per als informadors ens recorda postures d'un passat règim o d'una institució vertical que es resisteix a desaparèixer.

Ja som dins el patrocini de l'OTAN i el referèndum és darrera la cantonada. Per cert que els funcionaris municipals instal·laran els panells per col·locar els cartells aconsellant el "sí" o el "no" als votants llucmajorers. Se veu que, després de les passades eleccions s'oblidaren de la neteja i han aparegut al solar de Ca'n Mataró els personatges polítics i les consignes de l'anterior consulta electoral.

Tenim l'escorxador acabat, la residència acabada, i ara no sabem ni com ni

quan entraran en funcionament. Hem gastat els milions i una i altra edificació continuen amb la clau al pany a l'espera que es produeixi un miracle i que vengui l'Esperit Sant, en forma de colom i il·lumini les ments del Consistori per tal que trobin la solució.

Mentre tot això no succeeix, tot sembla indicar que Lluçmajor tindrà dos sous immobles com si fossin museus tancats. La residència, amoblada i l'escorxador equipat i, per ventura així, futures generacions podran visitar-los i contemplaran pràcticament intactes els temps, a l'Auditori es respirarà un clima pacifista, anti-atlantista, esquerranista i nacionalista que no hem arribat a sebre si don Rael aplaudí.

mobles i la maquinària.

De vegades, qualcú havia insinuat preferències ideològiques personals més aviat dretanes de part del Secretari de l'Ajuntament. No ho sabem ni ho hem anat a encalçar, però sí que mos han dit que recentment va fer cap a l'Auditori per assistir a l'acte anti-OTAN del PSM-Esquerra Nacionalista. Asegut en lloc ben destacat, don Rafel i altres acompanyats, assistí a tota la festa musical i als parlaments de Camilo Nogueira, del Partit Socialista Gallec-Esquerra Galega; Francesc Vicens, d'Esquerra Republicana de Catalunya i de Joan López i Mateu Morro, dels partits Socialistes de Mallorca i Menorca. Durant tot el

FOTO D'ESTUDI
REPÒRTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA

Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29

EL SALO DE PERRUQUERIA
I BELLESA DE LES

GERMANES
PUIGSERVER

ELS OFEREIX EL SEU HORARI:

De dimarts a divendres
de 9 a 12 i de 15 a 19
i els dissabtes de 9 a 19

C/. Orient, 2 - Tel. 66 02 87

LLUCMAJOR

Destilerias Reunidas
S.A.

**FABRICA DE LICORES Y ALMACEN DE LICORES,
WHISKY, VINOS Y CHAMPAÑAS**

**C/. S. Francisco, s/n - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR (Mallorca)
EDIFICIO DERESA**

esports

Jeroni Matamalas, president de la Federació Balear de Boxa

"Hem pensat crear alguns Clubs-Escoles a alguns punts de les Illes"

Jeroni Matamalas Obrador substitueix des del passat mes de desembre, a Tomeu Sbert, (durant deu anys primer manatari) en la presidència de la Federació Balear de Boxa. Com a presentació direm que Matamalas té 37 anys i és natural de Felanitx.

Podem dir, sense temor d'equivocar-mos que és un deportista nat, que viu de l'esport; Cinturó negre de judo i Jius-Jitsu, Pelotari professional, i actualment comparteix el temps com a instructor de Policia Municipal, de la qual és membre auxiliar. A més, regenta a Llucmajor, com a professor, un club d'Arts Marcials en totes les variants, amb al·lots d'edats des dels 5 als devuit anys.

Ara que forma part de la presidència balear, ens comenta, que continuarà la línia marcada per la Nacional principalment en l'increment del nombre d'esportistes en la pràctica de la boxa, dotant de material necessari a centres d'ensenyament. Però hem de saber, què va impulsar aquest home a acceptar la presidència d'un organisme que, de moment, no té molta projecció popular.

"Ser un esportista al cent per cent i perquè m'agrada treballar per l'esport, cosa que avui ja és un costum per a mi. A més a més, vull intentar dur la Boxa a la casella que li pertoca dins l'esport que es practica a les nostres illes i a la resta d'Espanya".

-Però, partint d'aquesta idea general, ¿Quins són els projectes més immediats?

-Són molts: boxa escolar, aficionats (major i menor d'edat), escoles de pugilisme, però tot això dependrà de les subvencions i ingressos que tinguem.

-I, com a novetats, què penses aportar a la Boxa?

-Que s'allunyi una mica de la Boxa convencional, demostrar al públic que el pugilisme és alguna cosa més que dues persones que se peguen en el ring, que és un esport més i una bona defensa personal i introduir a la nostra federació el "Kic-Boxing" o Boxa Tailandesa.

-Com que els Campionats Nacionals amateurs són a punt de celebrar-se a Almeria, quins pugilistes de Balears veus amb més possibilitats per representar les Illes?

-Bé, primer s'ha de fer el campionat de Balears i després podrem donar noms oficials. Respecte a la pregunta te diré que per a mi, tots tenen possibilitats i principalment, sobre el paper, els germans Moreno, Martínez, Navarro, Peña, etc...

-I quines possibilitats tenen en aquests campionats d'Espanya?

-Al menys, de quedar entre els tres primers.

-Passant al terreny professional. Amb quantes llicències comptau?

-N'hi ha devers deu: Oscar, Tanio, Cabeza, Vich...

-Ja que has anomenat aquest darrer. ¿Quines possibilitats té de tornar a disputar el Campionat d'Europa?

-En té moltes si entra degudament, i d'aconseguir el Campionat d'Espanya i el mateix del Nacional també ho dic de Tanio II, que ja el va disputar en diverses ocasions.

-I com que també l'has esmentat. ¿Consideres n'Isidor Cabeza un boxejador gloriós, però acabat o encara pot fer coses importants?

-Cabeza és un bon element i un bon boxejador; ha de ser ell qui digui si se retira o no. En cas d'abandonar, jo només

li podria dir que passàs al camp de preparadors.

-Tots sabem que la boxa, exceptuant dins Palma, no té molts de seguidors ni se veu aquest espectacle (em refereixo als pobles).

-¿Penses realitzar algun projecte en aquest aspecte?

-Sí, hem pensat crear uns Clubs-Escoles-Base a alguns punts de l'illa i fer uns cursets en els pobles que no tinguin aquest tipus d'escoles.

-Eivissa va tenir èpoques bones en boxa. ¿Existeix alguna nova idea referent a aquesta illa?

-Sí, com que Eivissa és tan balear com Mallorca, tenim el mateix programa de promoció que aquí i a Menorca, si tenim pressupost, si no, el que hi hagi es repartirà entre les illes.

-Has trobat la col·laboració que esperaves?

-Mira, tenc un equip directiu molt bo, joves i amb ganes de treballar. Quant a entitats oficials te diré que el Consell Insular ja ens ha ajudat. Gràcies a això podem enviar un equip a Argèlia, en competició internacional entre clubs d'Argèlia, Alemanya, Itàlia i Espanya, és a dir, nosaltres que representarem el nostre país.

-Què hi ha sobre aquest rumor de celebrar un curset de preparadors a Palma? I si és duu a terme, ¿qui el dirigirà?

-Prest donarem dades concretes, si comptam amb la subvenció necessària de la Comunitat Autònoma i de la F.E. de Boxa serà dirigit per tècnics nacionals.

-Ve o no ve l'ex-campió del món Pepe Legrá com a mestre en aquest curset? Ja que no es pot oblidar que Legrá ha demostrat en algunes ocasions ser un amic de la boxa balear.

-Darrerament he intentat posar-me en contacte amb ell, però no ha estat possible. No obstant això en dates d'eleccions vaig estar amb ell i me va dir que estava disposat a venir si hi havia acord.

-¿Creus o no que les autoritats menyspreuen actualment la boxa?

-Bé no som tant pessimista, el problema de la boxa pens que no és aquest, ni molt manco. La boxa és un esport més, però li han de donar la imatge bona i no la de les pel·lícules americanes de mafiosos.

-Sabem que en Jeroni és un home polifacètic i amb moltes ocupacions personals. ¿Tindràs temps per dedicar a la boxa?

-He de dir que tenc l'equip directiu que funciona perfectament i amb això vull dir que el temps pot ser el mínim que es necessita.

-Cerc i planific aquest temps al màxim i ho aconsegueix robant-ne un poc a la família, que ho comprèn perquè sap que és per al bé de l'esport, en aquest cas de la boxa.

-Per acabar, ja que has parlat de l'equip directiu, ens podries dir qui el formen?

-Sebastià Barceló com a vicepresident segon, B. Beltral com a vicepresident primer; així com el Dr. Garau i el Dr. Gálvez, F. Cueto, delegat pre Kick-Boxink-Antofita Ferriol, vocal de premsa, Paquita Bergas, secretària; J. Serra, tresorer, a més de R. Fuentes, president dels àrbitres i R. Simancas, president de preparadors.

Ens acomiadam desitjant el millor per a la boxa perquè si havia funcionat abans, contra vent i tempesta, amb tota classe d'obstacles, durant la presidència de Tomeu Sbert, ara es vegi superat amb les bones idees de Jeroni Matamalas.

Infantils C.D. Espanya**NOU PARTITS INVICTES**

S. Martí, A. Gálvez i M. Girard

J. Quintana

Nou partits, que poden ser deu quan es llegeixi aquesta crònica, duen els Infantils del CD Espanya, sense conèixer la derrota.

Exactament, i si la memòria no mos falla, des del passat dia 14 de desembre, de l'any passat, quan es va guanyar al Sant Jaume (7-0) duen sense perdre els al.lots que entrenen Bernat Sacares i Joan Lascolas.

Dels resultats que ens mancaven per comentar hem de dir que el primer va ser saldat amb un empat (1-1) en el camp del Bt. Ramon Llull d'Inca i l'autor del gol visitant

va ser J. Martorell. La bona ratxa seguia per a l'Espanya i així va quedar demostrat en el següent partit celebrat a Lluçmajor, encontre del qual va ser saldat satisfactòriament pels nostres representants (4-1) amb de Gálvez, Cirer, Cardell i Martorell. Una setmana més tard es tornava a vencer (1-2), aquesta vegada al darrer del grup, el Consell, el qual va marcar un gol però que no va ser suficient per contrarestar els de S. Martí i M. Girard. I finalment vàrem ser testimonis del partit Espanya-Badia C.M. el qual va acabar amb empat a un gol marcant a Gálvez per part de l'Espanya.

Juventud	22	10	1	1	112	19	41
Olímpic	23	19	1	3	105	23	39
Badia	23	15	2	6	81	20	32
Sallista	23	13	4	6	33	23	30
R Llull	23	11	7	5	51	31	29
Poblense	23	13	2	8	57	31	28
Espanya	23	10	6	7	43	41	26
Escolar	22	10	3	9	49	40	23
Felanitx	22	9	3	10	56	50	21
Santanyí	23	6	1	16	22	79	13
Barracar	23	4	2	17	31	101	10
Avance	22	4	2	16	32	101	10
S. Jaime	23	4	1	18	31	85	9
Consell	23	2	3	18	27	86	7

Alevins C.D. Espanya**ENCARA NO S'HA PERDUT TOT!****Quintana Castell**

Encara que els miracles no solen passar massa sovint, n'hi ha algun en això del futbol. I és que quan tot semblava perdut, un raig d'esperança surt de l'horitzó després del darrer triomf dels alevins.

M'ho deia l'entrenador Tallon, el qual està lluitant tot sol davant el perill: "T'assegur, Quintana, que no som tan dolents com la classificació indica, les dificultats i la manca de jugadors de plantilla ens han fet lluitar en inferioritat de condicions respecte de la resta dels equips del grup". I té raó, en Tallon. Aquesta no ha estat una temporada molt bona per a l'Espanya. La manca de matèria prima, (o sigui jugadors) hi ha estat i en alguns encontres s'ha hagut de viatjar amb els justs, i, sense poder fer cap canvi.

Des de la darrera informació l'Espanya va perdre

a Petra per golejada (6-1) marcant el gol de l'honor. A. Ruiz. Set dies després, una altra pluja de gols (0-5) en perdre a casa contra el J.Esportiva d'Inca. Però la cosa no acaba aquí perquè una setmana més tard es tornava a perdre (7-1) a Manacor i contra La Salle marcant A. Ruiz l'únic gol espanyista. I, finalment, el triomf del qual parlàvem contra l'Avance (5-2) un equip al qual ja es va vencer dins ca seva i que pot ser important a l'hora del golaveratge directe. En aquest darrer partit, celebrat el passat 22 de febrer, marcaren per part local Ruiz (2), Ferrer, Clar i Amengual.

A l'hora d'escriure aquestes línies encara queden set partits i podem dir, en vistes a la classificació, que encara no està tot perdut. Sabent que davalla el darrer i el penúltim podeu fer també vosaltres la vostra travessa, mirant la classificació.

S. Ferrer, A. Julià i J.F. Martínez

Escolar	19	17	1	1	91	10	35
Olímpic	19	16	2	1	84	10	34
Llull. Inq.	19	13	3	3	60	20	29
Poblense	18	11	3	4	54	19	25
Jaime B.	19	10	3	7	56	32	23
J.D. Inca	19	8	6	5	30	28	22
B. Millor	18	8	6	4	25	22	22
Petra	19	4	5	10	23	40	13
Salle M.	19	3	6	10	16	32	12
Consell	19	3	6	10	22	51	12
Felanitx	19	3	5	11	27	57	11
S. Maria	19	3	3	13	20	67	9
Avance	19	4	1	14	19	67	9
Espanya	19	2	4	13	23	95	8

Benjamins Esports Llucmajor (II Reg.)

PARTIT TRASCENDENTAL

J. Quintana.

Continua la bona marxa dels benjamins en el Campionat de Futbol Sala, Grup B, de II Regional. L'Esport Llucmajor figura com a segon classificat darrera el Mallorca, que és el líder i que, per cert, en la pròxima jornada —l'encontre ja s'haurà celebrat a l'hora de llegir aquestes línies— rep l'Esport en un partit transcendent per a ambdós equips.

Però independentment d'aquest partit, la vida futbolística continua per a l'E. Llucmajor i la concòrdia en el sí de l'entitat és un fet palpable. La "concentració" que tengué lloc dies passats a Son Grauet va posar una nota de germanor i de simpatia, a més de menjar i beure bé unint pares i fills.

Ah! No hi hagué resaca, sobretot per als al·lots que continuen aconse-

Alfonso Corbalán i Pedro Muñoz, jugadors del C.F. Sport Llucmajor.

guint triomfs per tot arreu:

ESPORLES, 3
S. LLUCMAJOR, 7

Partit jugat el passat 1 de febrer i que va quedar suspès als 13 minuts de joc a causa de la tromba d'aigua i calabruix va veure sobre la pista descoberta de l'Esporles; no obstant això, el quadre visitant ja havia encarrilat el partit (1-2) d'aigua i calabruix va ca-

d'aigua i calabruix va caure sobre la pista descoberta de l'Esporles; no obstant això, el quadre visitant ja havia encarrilat el partit (1-2) amb dos gols de J.A. Tomàs. La continuació tengué lloc passat dia 22 i es va jugar els minuts que restaven i l'encontre va quedar en un parcial de 2-5 amb gols visitants de A. Bonet (2), Siquier (2) i J. Bonet, els quals, sumats a l'1-2 anterior, ens dona un total de

3-7 a favor de l'Esport.

S. LLUCMAJOR, 4
ATC. CIDE, 2.

Potent equip del Cide el qual va visitar el Pavelló llucmajorer i la bona classificació quedava reflectiva sobre el pàrquet fent suar els al·lots entrenats per Bonet i Martínez. Al final, dos gols de l'oriund Siquier i un d'A Bonet desnivellaren l'encontre. Amb aquest partit es donava per acabada la primera volta del campionat.

S. LLUCMAJOR, 6
S'INDIOTERIA, 1.

Primer encontre de la segona volta i que va ser ben resolt pels locals en un bon partit de tot el conjunt de l'Esport que materialitzaren, en forma de gols, A. Bonet (2), Salvà (2) i P. Muñoz.

Trofeu «Sony» al m. xim golejador local

SILVERIO, PRIMER GUANYADOR

Acabat el campionat de lliga de Futbol d'Empreses, IV Trofeu Consell Insular de Mallorca, el Restaurant "Tropical" ha quedat primer classificat del seu grup i com a màxim golejador d'aquest equip, i també vencedor del I Trofeu "Sony" figura Silverio Piqueras amb 12 gols.

Els altres golejadors dels equips encara en lliga lluiten en una pugna de cada dia més igualada, per aconseguir aquest trofeu que premia la tasca més realitzadora de cada un dels cinc equips de futbol local.

C.D. ESPANYA (I Reg.)

C.D. ESPANYA (I. Regional).- Terrasa 16 gols, Baltasar 8, Monserrat 7, Salvà 3, Vich 2, Frau 2, Paniza 2, Roig 1, Jaume 1, Ville-

na i Mas 1. Total 144 gols.
JUVENIL C.D. ESPANYA (II Reg.).- Mòjer 13 gols, A. Salom 10, C. Tomàs 5, Taobada 3, Serveira 2, Ramos 2, Cano 2, i

defensor contrari en p.p 1. Total 41 gols.

INFANTILS C.D. ESPANYA (I Reg.): J. Martorell 11 gols; S. Martí 11, Galvez 10, B. Cardell 5,

M. Cirer 2, A. Garau 1, O. Riera 1, J. Costa 1 i Ginard 1. Total 43 gols.

ALEVINS C.D. ESPANYA (I Reg.): A. Ruiz 11 gols; J. Bonet 4, L. Barceló 2, A. Clar 2, B. Colom 1, J. Corbalán 1, S. Ferrer 1, i I. Amengual 1. Total 23 gols.

B.R. TROPICAL (Futbol d'Empreses): Silverio P, 12 gols i vencedor del I Trofeu "Sony", la resta és així: M. Jaume 9, J. Clar 5, Magaña 3, Alejandro F 2, Mas Pons 2, Mas Pedrero 2, J. Oller 2, Manresa Mojer 2, B. Garí 1 i J. Ferragut 1. Mas 2 gols per incomparança d'un rival sumen un total de 39 gols.

Darreres jornades comptabilitzades: 22 i 23 de febrer de 1986.

Coordina: Joan Quintana Castell.

Futbol d'Empreses**EL TROPICAL, CAMPIO DEL GRUP B**

El passat 22 de Febrer, el Restaurant Tropical, es proclama campió del grup B d'aquest "quart Trofeu Consell Insular de Mallorca" guanyant al Camp Municipal per 3-0 a l'equip visitant del Sant Jordi. Un títol més que merescut degut sens dubte a una línia de regularitat al llarg de tot un campionat prou renyit i disputat entre els tres capdavanters RTE, TROPICAL, CA NA PAU-

LINA i GREIXONERES. Al final solament un punt separà al segon classificat Ca Na Paulina, que també representarà al grup B a la fase final del campionat de Mallorca, juntament amb els dos primers dels grups A i C. Per finalitzar aquest breu comentari afegirem que el 28 de Febrer en Pep Lluís propietari del Rte. Tropical, reuní a tots els integrants de l'equip i els convidà a un sopar de categoria

entretengut p'en Bartomeu Bergas a la guitarra i en Joan Quintana presentà l'acte d'entrega de trofeus donat per Jaume Oliver, Gabriel Paniza, Jaume Adrover i Rte. Tropical a més d'un entrepà de billets de mil ofert per Forn Can Paco que guanya a la rifa al màxim goleador Silverio Piqueiras. La regularitat fou p'en López i Joan Mulet; el premi a la constància p'en Pere Vich i per a tots un cendrer

amb l'anagrama de Rte. Tropical. En representació de l'Ajuntament hi hagué en Joan Puigserver i En Bernat Tomàs que en tot moment es posaren a disposició del club en qualsevol suggerència. Per acabar, en Joan Agulló entrenador del Tropical (obsequiat també per la seva dedicació) donà l'enhorabona a tots esperant el millor d'aquesta fase final.

Jaume.

El passat 5 de febrer, i després d'haver efectuat per tercera vegada el sorteig, la panera de Nadal del C.D. Espanya va ser guanyada per la família Amengual Rosselló amb el número 3.758. A la fotografia veim el president de l'Espanya Pep Mòjer i el col·laborador Jaume Bonet fent entrega del premi a l'agraciada família, en el bar Tabú.

**PENTA
ASESORES**

Centre de càlcul

AL SEU SERVEI

Comptabilitats

Serveis administratius

Assessoria fiscal i laboral

Plaça d'Espanya, 53- Tel. 66 21 33

Llucmajor

**Muebles
JAUME**

Còrrento, 109 - Tel. 66 03 50
LLUCMAJOR (MALLORCA)

AUSTIN ROVER

TALLER

BER-TON

MOTOR DIESEL Y GASOLINA

Ctra. de Campos, s/n. - Teléfono 66 08 92
LLUCMAJOR (Mallorca)

ELEFANT

**Un lloc on la bona
marxa no es deslliga
del bon gust**

Tel. 66 15 17

Plaça Espanya

LLUCMAJOR

Important esdeveniment colombofil

Amollada a Madrid "I Trofeu ciutat de Lluçmajor"

Eldia 28 de març, organitzat pel Club Colombofil Lluçmajorer i patrocinat pel Consell Insular de Mallorca i pel Magnífic Ajuntament de Lluçmajor, tindrà lloc una important amollada de coloms missatgers des de la capital d'Espanya.

Per a conèixer els detalls i preparatius d'aquest esdeveniment colombofil, hem realitzat la següent entrevista amb el promotor d'aquesta gran prova, el dinàmic President del Club Colombofil Lluçmajorer, Antoni Oliver Garau.

-Com va sorgir la idea d'un Ciutat de Lluçmajor?

-Quan l'Octubre del 84 me vaig fer càrrec de la presidència del Club, ja vaig anar pensant a fer alguna prova que destacades dels altres concursos regionals. Qualque amollada de categoria, perquè consider que el Club és mereixedor d'això i molt més.

Una cosa que molta gent ignora, és que el Club que tenc l'honor de presidir, té una categoria que molts d'altres Clubs esportius voldrien tenir. Tant per antiguetat, com per mèrits obtinguts. Fundat l'any 1.927, ha participat a diverses Olimpíades i ha aconseguit ésser Campió d'Espanya.

Per manca de temps no s'havia posat en marxa abans, però aquesta temporada amb l'ajuda dels directius del Club, hem programat aquest concurs especial, obert a tots els colomistes de l'illa.

-Aquesta idea va tenir bona acollida per part dels Organismes que la patrocinen?

-Els primers contactes que tenguérem, tant amb l'Ajuntament, a través de la Comissió de Cultura i Esports, com amb el Consell, no podien ésser millors. Es mostraren molt interessats i els va agradar el lloc d'amollada i que el Trofeu el digués, CIU-

TAT DE LLUCMAJOR.

En nom del Club i meu particular he de dir que estam molt satisfets de com mos han tractats.

-Creis que hi haurà participació de colomistes de bastants de llocs de l'illa?

-El nom de Madrid té ganxo perquè tots els colomistes mallorquins saben que les vegades que s'han amollat d'es d'aquell lloc, han vingut pocs coloms. Això dona atractiu ja que si un aconsegueix ésser dels pocs que cronometren, el mèrit és més gran.

Es clar que la participació de més o menys coloms, també està supeditada als resultats de les amollades que s'hauran fet anteriorment. Si no s'han perdut molts de coloms, crec que hi haurà bastanta participació. Són bastants els colomistes d'altres llocs que ja s'han interessat per aquest concurs. Cronometrar un colom de Madrid fa il·lusió a qualsevol colomista.

La quantitat dels premis també té el seu al·licient. Per al primer classificat hi ha 50.000 pts. i trofeu de plata, per al segon 30.000 i trofeu, per al tercer 20.000 i fins al 25 classificat, que encara té 1.000 pts. També hi ha uns premis socials que consisteixen en 25.000 pts. per al primer, 15.000 per al segon, 10.000 pe al tercer, i així disminuint fins al 12 classificat, que també té 1.000 pts.

Tots els coloms comprovats tendran diploma.

-Ha duit molta feina organitzar aquest Ciutat de Lluçmajor?

-Se va nomenar una comissió que la formam, a més d'un servidor, en Joan Garí, en Julià Monserrat, en Miquel Pallicer i en Llorenç Tomàs Sastre.

Una representació d'aquesta comissió mos desplaçarem a Madrid i tractarem amb diversos

Antoni Oliver. President del Club Colombofil Lluçmajor.

Clubs Colombofils. Hem de dir que mos atengueren molt bé i tots mos oferiren la seva col·laboració i ajuda. Una vegada haver estudiat els llocs d'amollada, mos decidírem pel "Club Colombofil Mensajeras de Madrid" del que no podem contar més que lloances.

-Diríem qualque cosa més sobre aquest esdeveniment?

-Abans d'acabar vull agrair a "Lluçmajor de pin-te en ample" les atencions que tenen amb aquest esport d'es coloms missatgers.

Quant a aquest I Trofeu Ciutat de Lluçmajor, desig que les coses surtin bé, —que per la nostra part procurarem que no se perdi— i que les condicions atmosfèriques no siguin dolentes perquè el concurs resulti un èxit i pugui tenir continuïtat durant molts anys. Confiem que aquest deisg es vegi complit per a bé d'aquest noble esport de la colomofília i pel bon nom del Club Colombofil Lluçmajorer.

Bernat

Club Pesca Cap Roig

Primer trofeu Bar Pou

El 2 de Març i el 9, hi hagué el PRIMER TROFEU BAR POU modalitat ROQUE i BARCA baix l'organització del Club de Pesca es CAP ROIG i el patrocinat del BAR POU. Els nombrosos premis son obsequis de les següents firmes comercials: 1) BAR POU; 2) VIATGES SPANIEL, S.A.; 3) FUSTERIA GERMANS MOJER S.A.; i P.M. SCHWEPES amb la modalidad roquer. I en modalitat Barca 1) BAR POU; 2) TRANSPORTS OLIVER 3)- LLUCMAJOR

RADIO i P.M. CARNICAS SEMAR.

El local social del Club Cap-Roig Bar Mundial-REDA fou l'escenari de la passada de les captures.

Es podien inscriure tant al Bar Pou com el Bar Reda tots els socis que tenguessin llicència.

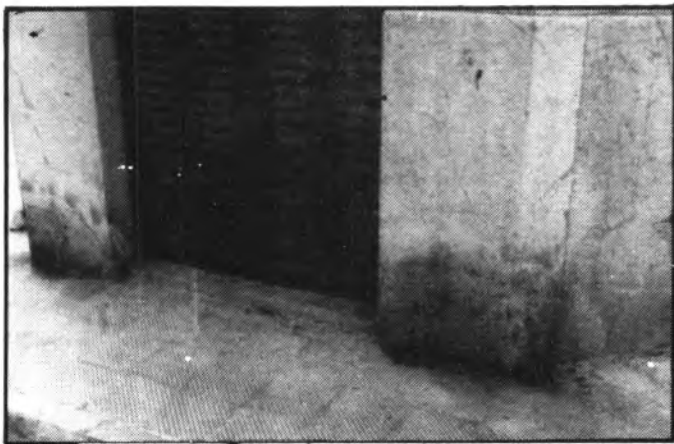
L'entrega de trofeus fou el dia 9 al local de patrocinador BAR POU.

Ei pròxim número de la revista informarem dels guanyadors ja que aleshores encara no s'ha produït la competició.

Redacció.

SE PRECISA

Un matrimoni com a hostalers per a una finca de recreació a la zona de Lluçmajor.
Tel. 71 59 25 i 71 12 94
de 10 a 14 - per concertar entrevista

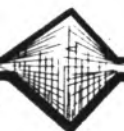

P'es forat d'es moix

Es escandalós haver de sofrir les porqueries dels cans a lloure que es passegen sense cap control.

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

III Premis periodístics Premsa Forana

L'“Associació de Premsa Forana de Mallorca” amb la col·laboració i patrocini de La Caixa de Balears “Sa Nostra”, convoca el Tercer Concurs Periodístic “Associació de Premsa Forana de Mallorca” amb l'objectiu de premiar els millors treballs sobre temes d'actualitat a Mallorca. El concurs es regirà per les següents BASES:

1.a Els treballs que hi participin estaran escrits en llengua catalana.

2.a Els treballs s'hauran publicat, dins els terminis fixats a aquesta convocatòria, a qualsevol de les publicacions associades.

3.a Podran participar-hi tots els col·laboradors habituals de les publicacions.

4.a Per optar al premi, els treballs s'hauran d'haver publicat dins els següents terminis: des de dia 1 de maig de 1985 fins a dia 30 d'abril de 1986.

5.a Per optar al premi, l'autor del treball per mitjà del director de la publicació on hagi sortit a llum enviarà el retall del mateix per triplicat a nom de l'Associació de Premsa Forana, Carrer Princesa, 24. Sant Joan.

6.a El jurat es donarà a conèixer en el moment de la concessió dels premis i el seu veredicté serà inapel·lable.

7.a El veredicté es farà públic dins el mes de maig de 1986. El lloc i el dia seran comunicats oportunament.

8.a L'Associació es compromet a editar els treballs premiats.

9.a Els premis que s'atorguen són els següents: Tres premis de 30.000 pessetes cada un.

Un d'ells tindrà un premi d'honor consistent en una escultura d'En Pere Pujol.

10.a Els participants es comprometen a acceptar aquestes bases. Els membres del jurat resoldran els casos que no hi estiguin prevists.

**BITLLETS DE VAIXELL
D'AVIO**

OFERTA ESPECIAL VAIXELL

**ANADA I TORNADA
4 PERSONES I EL COTXE
34.240 ptes.**

TOTS AQUESTS SERVEIS ELS TROBAREU A
“VIATGES XALOKI”, SENSE CAP TIPUS DE
SUPLEMENT SOBRE EL PREU OFICIAL

C/. Maria Antònia Salvà, 38
Tel. 26 74 50 - 54 - 58

S'ARENAL

**MATERIALS DE
CONSTRUCCIO
ANTONI VIDAL**

**AGENT “FIBROTUBO”
MATERIALS DE CONSTRUCCIO
SERVEI A DOMICILI**

Tel. 66 06 88

1 de Març, una data històrica

L'1 de març de 1983 les Corts Generals aprovaren l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. De llavors ençà, aquest dia s'ha convertit en una data històrica.

- PERQUÈ aquell 1 de març de 1983 iniciàrem el procés cap a la institucionalització del nostre autogovern.

- PERQUÈ amb l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears retérem homenatge a totes les persones que al llarg del temps han treballat per mantenir la identitat del nostre poble.

- PERQUÈ aquell dia iniciàrem el camí per planificar el nostre futur i convertir en realitats les nostres aspiracions.

Any rera any, hem recordat aquella data amb una commemoració solemne, però popular. Solemne, pel significat que té; popular, perquè el poble de les Illes Balears n'és el protagonista.

Aquest és l'autèntic es-

Consolat de Mar, seu de la Presidència del Govern Balear

perit que anima els actes oficials i la diada autonòmica que el Govern Balear prepara per a principis de març. Una commemoració que vol ressaltar i difondre tot allò que ens és propi i que marca les nostres vides. Una data perquè reflexionem sobre el fet balear.

Cada any, una de les nostres illes ha estat l'escenari principal de la Diada Autònoma. Primer va esser Menorca, després, Eivissa i

Formentera i enguany, en el Tercer Aniversari de la promulgació de l'Estatut d'Autonomia, ho serà Mallorca. Per això, us convidam a tots a celebrar aquesta fita històrica i esperam que tots, habitants d'aquestes Illes, hi prendreu part.

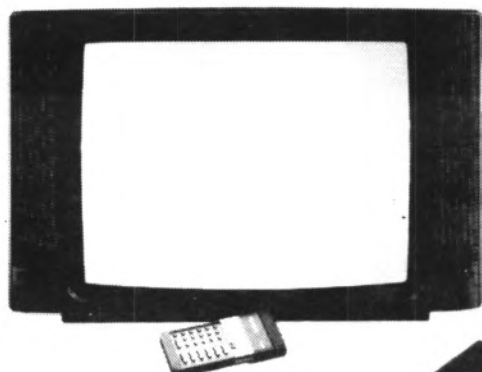
GOVERN BALEAR

Ca'n Pau Salvà

EQUIPAMENTS DOMESTICS I COMERCIALS
INSTAL·LACIONS - REPARACIONS

TELEFUNKEN

SERIE «PAL POWER»

TV COLOR
VIDEO
HI FI

BONS PREUS!

Canon

ORDENADOR PERSONAL

*BOTIGA: C/. Bisbe Taixaquet, 24

*TALLER: C/. Weyler, 1

Tel. 66 01 04 - 66 02 55
LLUCMAJOR

FORN Ca'n Paco

PROVI ELS
NOSTRES PANETS
ESPECIALS

PER A

HAMBURGUESES

COMPRI ALS PETITS
ESTABLIMENTS. TENDRA
UN TRACTE DIRECTE I
UN AMBIENT FAMILIAR

LLUCMAJOR

C/. Major, 79 - Telèf. 66 09 45

Ca'n Paco tl

C/. Cardenal Rosell, 48 • Tel. 66 12 52